

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste: pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 97.

Maribor, dne 18. avgusta 1911.

Letnik III.

Cesarjev rojstni dan.

Danes praznuje naš presvetli vladar svoj rojstni dan, svojo edeninosemdesetletnico. Visoka, častljiva starost je to, in vsakdo mora s spoštovanjem občudovati moža, ki že 63. leto vodi usodo habsburške monarhije. Če se samo za hip zamislimo v to dolgo dobo, se porajajo pred našimi duševnimi očmi kaj pestre slike. Viharji revolucije so pretresali do takrat še absolutistično državo, ko je zasedel 18letni Franc Jožef I. prestol svojih pradedov, in danes živimo v demokratični, ustavni državi, s splošno in enako volilno pravico. Čeprav mora nam Slovanom siliti marsikatera bridka na jezik, kajti par. 19. osnovnega državnega zakona obstoji samo na papirju, vendar moramo priznati, da je doba vladanja cesarja Franca Jožefa epohalnega pomena za našo monarhijo. Iz reakcionarne, absolutne države, se je izcimila pomlajena, življenja-polna velesila, ki sicer v svetovnem koncertu ne igra ravno vodilne vloge, katera pa kaže voljo do življenja in vdejstvovanja.

In kakor je bilo zunanje, politično življenje sedaj edeninosemdesetletnega starčka živahno, polno izprememb, mnogokrat viharno, tako je bilo tudi njegovo zasebno življenje zelo, zelo razburkano, in usoda ni prizanašala s svojimi udarci.

Kljub vsem tem razburljivostim in silnemu valovanju vidimo danes sivolasega vladarja še vedno čilega in zdravega. V zadnjih mesecih so sicer nekolikokrat prihajala vznemirljiva poročila s cesarskih dvorcev, zlasti v času, ko je bival cesar v Gödölle, je sledila ena senzacije željna vest drugi, vendar obhaja danes visoki jubilar svoj rojstni dan krepak na duhu in telesu. Ne vidi se, da mu leze že deveti križ na ramena.

Mi Slovenci smo od nekdanj uđani podaniki avstrijske države. Marsikatero bojno polje je prepojeno s krvjo slovenskih fantov, ki so branili državo, vero in kulturo. Pri vsem tem se ne ravna z nami, kakor bi se moralo. Vrsta naših tožb je nepregledna in mar-

sikaj bridko-sarkastičnega bi lahko zapisali, toda nodedmo motiti svečanega razpoloženja in prinašamo samo izraze svoje homagične uđanosti pred prestol častitljivega edeninosemdesetletnega vladarja.

V Mariboru je danes ob 9. uri predpoldne celebriral prevzvišeni knezoškofo pontifikalno sv. mašo z zahvalno pesmijo. Udeležili so se je razni vojaški in civilni dostojanstveniki in mnogo ljudstva. V mestu imajo razna uradna poslopja in nekatere druge hiše izobešene zastave.

Čuvajmo slovenska veleposestva!

Mariborska okolica, 16. avgusta 1911.

Marsikoga je presenetil izid volitev za mariborski okrajni zastop iz skupine veleposestva. Da imamo Slovenci v mariborski okolici tako veliko število velikih posestnikov, ki plačujejo nad 120 K direktne davka, to si niti Slovenci sami nismo predstavljali, še manj se je pa Nemcem o tem sanjalo. Dasiravno je še do 30 Slovencev, ki imajo volilno pravico v tej skupini, ostalo doma, je vendar le borih 3 do 6 glasov manjkalo naši slovenski listi do zmage. Predstavljajmo si dalekosežni vpliv in pomen, ki bi ga imela zmaga slovenske liste v skupini veleposestva! V ptujskem, celjskem, konjiškem, slovenjebistriškem, gornjeradgonskem in rogaškem okraju ne more slovenska stranka priti tako blizu zmage, kakor se je ponujala nam dne 14. avgusta v Mariboru.

Ta naša velika moralna zmaga nas ne sme zabiti v samo navadne, vsakdanje navdušenosti nad našim uspehom. Računati moramo z bodočnostjo! Delati in pripravljati se moramo za uspešno napredovanje, za zmago v tej skupini v prihodnji dobi.

Vzgleđujmo se pri nasprotnikih! Premotrimo nekoliko volilni imenik veleposestva. Mariborski nemški meščani so si že pred leti svoja veleposestva tako razdelili, da ima mož za-se volilno pravico in žena istotako. Pred volitvami pa še znajo nasprotniki volilno listo tako izreklamirati, da gotovo ne ostane noben Slovenec po „krivem“ vpisan, dočim kar mrgoli nem-

skih volilcev, od kojih nekateri ne glešajo niti počenega groša, a so se dne 14. avgusta postavljali kot „veleposestniki“. Reklamacije drugokrat dobro izvršiti, vse naše spraviti na volišče, pa bo nemškemu Miheľjnu odklenkala slava in sreča v mariborskem zastopu.

Glavno pa je, ako hočemo, da bo nas Slovence spremljal uspeh pri naskokih na že trhlo nemško trdnjavo, da ču v a m o i n s i o h r a n i m o s l o v e n s k a v e l e p o s e s t v a ! Koliko se tukaj greši! Več slovenskih občin je imelo še do nedavno takozvane „gmajne“, to je skupno občinsko last, a vse se je moralo tekom časa razkosati, in s tem so izgubile občine volilno pravico v veleposestvu.

Največ veleposestnikov pa so nam ugonobili pre-kupci kmetij, takozvani „mesarji kmečkih posestev“. Pogledjmo samo v Slovenske gorice! Najlepše in največje kmetije so v zadnjih 10 letih šle na drobne kose, s tem pa se je zmanjševalo tudi slovenske glasove v veleposestvu. Čudimo se le, da stari slovenski rodoljubi v našem okraju niso prišli že v prejšnjih volilnih dobah do zaključka, da bi se lahko z uspehom podali v ta volilni boj.

Omejiti se mora razkosavanje kmetij, saj je to že stara zahteva našega ljudstva. Slovensko ljudstvo ima edino tam od razkosavanja dobiček, kjer se začnejo trgati graščinska veleposestva. S to nakupljeno zemljo si zveča mali in srednji veleposestnik svoje zemljišče, nasprotno pa nastanejo na razkosanih kmetijah navadno sami kočarji. Omejiti pa se da razkosavanje veleposestev na mnogo načinov.

Postavodaja bi naj bila prvi pripomoček k temu. Gotovo bodo poslanci, ki zastopajo kmečke volilce, vedeli tekom časa to važno zahtevo vdejstviti.

Naši rodoljubi, denarni zavodi, narodna in izobraževalna društva pa naj imajo stalno evidenco o stanju posameznih veleposestev. Kako častno je za občino ali župnijo, kakor je n. pr. Jarenina ali St. Jakob, ki štejeta vsaka po 25 do 30 veleposestnikov! Veselo znamenje je, da imamo v naših, narodno najbolj probujenih občinah, v Slovenskih goricah in po dravskem Pohorju največ slovenskih veleposestnikov. Nasprotniki pa imajo n. pr. v Svečini, Kungoti in St. Ilju najmanj glasov v veleposestvu. Znano je namreč, da gre v teh krajih več nemškutarske in nemške lastnine v franže, kot pa slovenske lasti.

Slovenski zaupniki po občinah naj stalno poročajo slovenskim denarnim zavodom in političnim dru-

PODLISTEK.

Iz ptičje perspektive.

Recimo, da človek ne ve ničesar, čemur bi si pregnal dolgčas. Tedaj mu ne preostaja drugega, kot grizti si nohtove, ali pa stopiti k oknu in gledati tje kaj na dvorišče, kako kure razbrskavajo vlažno, črnkasto prst in kako ob deževnem času curlja rujavoumazana voda preko posameznih kamenčkov, ter opazovati, kako se vzdiga dim iz začrnelih, razkopanih dimnikov sosednih hiš in bližnjih tovarn.

Vsakdanje, a vendar izredno zanimivo!

Na večer pa, kadar se povračajo delavci in pa delavke od duhomornega svojega dela iz tovarn, stopiš k drugemu okencu ter gledaš doli na cesto. Ble-da, upala lica, vdrti oči, osinele ustnice, vmes pa drugi ljudje, tolstih, točno friziranih lic, v obleki prikrojeni po najnovejši modi. Nehote opaziš ta kontrast. In kdo bi ne bil prijatelj kontrasta?

Tako sem slonel čestokrat na večer ob malem, razrovanem okencu v svoji sobi, visoko gori pod streho in zrl na mimošetajoče ljudi ter na mačke, sprehajajočih se po bližnjih strešnih slemenih. Zamislil sem se vsakokrat v raznovrstna razmotrivanja, najrajši, kakov bi moral biti svet, in kakov, žalibog, dandanes ni. Ali jaz nisem sentimentalen. Moje misli so hladne, trezne, brez iluzij, brez utopij. Čemu bi tudi bil fantast v današnjem praktičnem času?

Pregloboko pa se v svojem razmišljanju nikdar ne potapljam; in mislim, da je prav tako. Življenje mi je sicer zagonetka, ali jaz se ne mučim z njo. Trudijo naj se drugi; jaz sem zadovoljen, če samo čitam, kako so jo drugi skušali rešiti, ali more biti v resnici rešili.

Zdi se mi, da sem nepristranski gledalec, sedaj visoko gori na skrajni galeriji ter sroč, kako da

drugi ljudje — več ali manj spretni glumači — na odru igrajo starodavne, a vendar vedno nove burke in tragedije. Opazujem značaje, gledam, kako čestokrat goli slučaj nanese to ali ono, in neredkokedaj si zabeležim kak prizor v svojo beležnico. Ne vzradoste me niti najbolj smešni, ne razžaloste ter ne ganejo niti najbolj tragični momenti. Vedno ostanem hladen, mrzel.

Ako bi bil dramatik, ne iskal bi snovi daleč okrog sebe, niti bi ne stikal po pozabljenih srednjeveških letopisih. Odprl bi samo svoje zapiske in po vrsti načrtal bi Vam, kar sem videl ali čul. Jaz ne vem, če bi Vam igra ugajala. Morebiti bi Vam, morebiti tudi ne. No, to je naposled vseeno, vsaj jaz se, kakor rečeno, ne pečam z dramatikom. Dovolj mi je, ako samo zbiram dramatične snovi. Uporabijo naj jih drugi!

Evo Vam tedaj nekaj več ali manj dramatiških prizorov!

Na trgu pred hišo opazim skozi okno deset- do dvanajstletno dekletce. Obleka ji je uborna; v ročici drži nekaj raztrganih knjig. Mrzlo je in zrak, kate-rega izdihava, spreminja se v goste pare, ki ji zavijajo obrazek v prosojen zavoj. Pod nogami ji škriplje sneg, ali čreveljčki so raztrgani in ne varujejo je mraza.

Dekletce prihaja iz šole počasnih korakov. Iz daljave opazim, kako drhti mraza. Kako bi tudi ne, saj zebe celo mene v zakurjeni sobi. Izmučeni in turborni obrazek ji je višnjevkast. To je gotovo zaradi ostre burje. Ali meni se dekletce ne smili. Kako pač tudi? — Saj to je le igra, in jaz sem verdar nepristranski opazovalec in hladno zrem raz galerijo doli na oder.

In zopet je večer, mrzel, zimski večer. Zopet škriplje sneg pod nogami, zopet slonim ob okencu v zakurjeni sobici in zrem venkaj na trg. Isti obrazi, isto kretanje. Vse še vedno pri starem.

Ne!

Tam v kotu razpostavil je Italijan panorame in zraven cirkus. Koliko lučic se blesti pred panoramo in kako lepe slike so izpostavljene! Iz cirkusa pa se čujejo zvoki godbe, rezgetanje konj in glasno ploskanje.

In ljudje pa stoje spredaj in zro zvedavo, veselo, dasi jih zebe. In med njimi malo dekletce! Tudi ona gleda zvedavo in dasi tudi njo zebe, ne premakne se z mesta.

To je tretji prizor, vršeč se zopet na cesti.

Dolgočasim se in pričem hoditi po sobi gori in doli. Zmrača se popolnoma. V sosedni sobi zopet glasno in nevoljno mrmranje. Dekletca ni še od nikoder.

„Najbolje bi bilo, če pritepenka ne pride nikdar več nazaj!“

To je četrti prizor, zopet za kulisami. Za tem jih sledi orđi še več, vmes pa različni intermezzi. A jaz ne poslušam, jaz ne zrem več na oder. Stvar me ne zanima dosti. Videl sem to že nebrojnokrat i v gledališču i v življenju.

Čas beži, razmere se spreminjajo. Mene že zdavnej ni več ob okencu. Preselil sem se daleč proč v drugo, veliko mesto. Tudi sedaj slonim še včasih ob oknu, a ne več visoko gori pod streho. Galerijo sem zamenil z ložo.

Poleten večer v cirkusu. Clowni, jahalci, jahalke, jonglerji, akrobati, balerine. Glej, nisem ti že videl nekoč tega obraza? Le-te turobne oči, lepi, ovalni obrazek, rumene lase. Ne spominjam se dobro; Ona deklica pred panoramo? Minolo je od tedaj že nekaj let in komu bi vedno rojile po glavi take malenkosti!

Sedaj se ozre proti meni; ne proti meni, proti — priletnemu bonvivantu ob moji strani. Razkošen, zapeljiv nasmeħ. Da, to je ona deklica, koja sem včasih opazoval raz svoje višave v mrzlih zimskih večerih. Ali spremenila se je med tem mnogo.

štvom, če je kako slovensko ali nemško veleposestvo v mariborski okolici na prodaj. Skušalo se bo za ist. če se že morajo prodati, dobiti slovenske kupce.

Slovenski veleposestnik ima navadno velik vpliv v občini. Pri njem dobi viničar ali drugi delavec razne potrebščine: drva, živež, vozno živino, ima pa pri njem tudi stalni zaslužek. Slovenski kmet-veleposestnik, ki se zaveda svoje važne narodne in gospodarske naloge, lahko z velikim uspehom kljubuje nemškutarskim nakanam. On ima veliko veljavo na podložne ob volitvah, on svetuje, v kako šolo naj pošiljajo njegovi viničarji svojo deco, podložni dobe pri njem dobrega berila itd.

Velevažen je pomen veleposestnikov. Skrbimo, da število naših večjih kmetov ne bo padlo, ampak se povečalo. Videli smo 14. avgusta, kako so kremžili obraze od trpklega presenečenja naši narodni nasprotniki, ko so videli neupogljive naše može stati neomahljivo z glasovnico v roki pred volilno komisijo. Tudi od zgoraj se nas bo višje upoštevalo, ko lahko ponosno trdimo: Nad 100 slovenskih veleposestnikov imamo v mariborski okolici. Kričanje narodnih nasprotnikov, da smo narod beračev, ne velja več; mi napredujemo. Zavedajmo se svoje moči in čuvajmo slovenska veleposestva!

Nemške mahinacije.

Gornja Radgona, 17. avgusta.

Gornjerađgonski okrajni zastop je imel dne 26. julija plenarno sejo, pri kateri je prišla že drugokrat na dnevni red volitev udov v okrajni šolski svet, ker je potekla stara funkcijska doba s 4. julijem. Nemci so na vso moč nasprotovali, in ker niso nič dosegli, so začeli obstruirati, da bi zavlekli volitev, kojo so preložili Slovenci na zadnjo točko z ozirom na skupno delo pri drugih točkah. Lri teh debatah je povdarjal g. Kodolič, da Nemci v nobenem oziru ne morejo iti nam v tem na roko, niti na naš predlog, da smo jim ponudili dva mandata, ne, ker smatrajo svojo posest v nevarnosti. Nikakor ne trpimo, pravi, da bi bili nastavljeni na naših šolah kaki kranjski hujskači, to je na šoli pri Sv. Petru in na Ščavnici. Teh dveh šol se torej Nemci že popolnoma laste. In koliko otrok pa ima v tem zastopu zastopano veleposestvo, industrija in trg, in koliko kmečke občine? Na naše šole pri Sv. Jurju, pri Sv. Duhu, pri Negovi, pri Kapeli, pa smejo priti potem nemški sudmarkovci. Pa dovolj o tem sedaj. Prišlo je torej do volitve, in ker Nemci niso nič opravili, so odšli. Večina je volila nato nove zastopnike v okrajni šolski svet in dala iz pravičnosti nasprotni stranki dva mandata.

Zapisnik se je poslal c. kr. okrajnemu glavarstvu. Isto pa je volitev sistiralo in zapisnik predložilo c. kr. namestniki v Gradcu v razsodbo. Kot vzrok navaja c. kr. okrajno glavarstvo, da okrajni zastop ni upravičen, tako važnih zadev (?) reševati, ker je sedanji zastop že 23. novembra 1910 potekel in ima isti le do sestave novega zastopa fungirati; nadalje da posega s tem že v pravice novega okrajnega zastopa?! — Kaj porečete k temu slovenski kmetje, kaj naši poslanci?

C. kr. okrajno glavarstvo bi moralo vedeti, da če je sedanji zastop smel tudi važno zadevo, namreč 24000 K posojila za kolodvor potrditi, ima pravico tudi take točke reševati; sploh teče funkcijska doba e-

To je prvi prizor drugega dejanja. Za tem jih sledi še več, ali jaz jih nisem videl.

Zopet je potekel čas in zopet sem pozabil na celo dramo.

Šel sem nekda v cerkev in pred vrati uzrl še mlado beračico. Na obrazu in v očeh brala se ji je dolga zgodovina burnega, viharnega življenja. V naročju držala je malo dete. Avtomatično sem posegel v žep in ji stisnil nekaj drobiža v suhotno, tresočo se roko, katero mi je pomolila. In v tem trenutku sem spoznal dobro znane bolesne poteze.

To je predzadnji prizor zadnjega dejanja.

Poslednja scena mi ni znana. Vendar mogoče je, da sem jo poslej že sam kedaj čital med dnevnimi dogodki v kakem časopisu, tam kjer se poroča o deto- in samoumorih. Mogoče!

Morebiti pa se je skončala igra tudi v kaki bolnišnici, blaznici ali kaznilnici. Saj moderni dramati-ki ljubijo tak konec. Občinstvo je vselej ganjeno od solz — izven onih, ki brez sočutja dan na dan gledajo na oder ter navdušeno pljuskajo igralcem. Taka tragična igra ugaja ljudem. In kedar le-ti zapuste gledališko dvorano, poskušajo jo igrati častokrat tudi sami. In ne vselej brez uspeha: če že drugo ne, vsaj v tragiških momentih presegajo daleko navadne diletantske poskuse.

In dete?

Kdo ve, morebiti se je tudi le-to ugloobilo v tragiško vlogo svoje matere in jo danes — seveda z malimi variacijami — umetniško-dovršeno igra na svetovnem odru. Toda kdo bi se dandanes še zanimal za vse igralce, ki nastopajo tako mnogoštevilno v tej starodavni tragikomediji! Dovolj je, če ganjeni zapuščamo gledališko dvorano, kedar pade zastor ob sklepu igre!

Osel.

I—a, i—a!

Po tratoarju glavnega trga se je počasi zibal leni osel in je tako strašansko zarigal, da so se najga ozrle vse radovedne branjevke. Prišel je do izlož-

nega zastopa tako dolgo, dokler ni potrjen drugi načelnik od cesarja!

Nadalje ne sega s tem činom v pravice novega zastopa, pač pa boče novi zastop na podlagi krivičnega sistema nečuvno oškodoval kmečke občine na njihovih pravicah, ako se kmečki veleposestniki pravočasno ne spametujejo. Nemška večina je v strahu, da za vedno izgubi gospodstvo nad okrajem, ustanovila trg Gornjo Radgono. Ta dobi 10 zastopnikov, druge ravno tako velike občine pa morebiti nobenega ali 2 ali enega.

Slovensko kmečko ljudstvo, ki plačuješ direktne in krvne davke, poglej vendar, kaj je prav in kaj ne prav, ter zahtevaj, da se da kmetu enaka pravica, kot gospodu!

Odgovor koroški vladi.

Na drugem mestu že poročamo o krutosti koroške vlade napram koroškim Slovencem. K temu smo dobili še naslednje vrste:

Rož, 16. avgusta.

Naše Izobraževalno društvo za Janž in okolico je napravilo prošnjo radi orlovske uniforme na deželno vlado že v začetku meseca maja, in čujte in strmite; naša slavna c. kr. deželna vlada je po trimesečnem mencanju in posredovanju dne 12. t. m. ustmeno po c. kr. okrajnem glavarju prepovedala nastopati korporativno v uniformi. Kakor se je izrazil c. kr. okrajni glavar, zato, ker nima toliko žandarjev, da bi postavil enega za vsakega uniformiranega Orla. Kaj ne, kako se boji naša slavna c. kr. deželna vlada, da bi ne prišlo slabo kakemu „Nemcu“ slovenske krvi, če bi zagledal, oh strah in groza, koroškega mirnega mladeniča v uniformi, v bojni obleki, za vero sveto, domovino drago in cesarja. A kljub temu bomo korakali mi naprej, čeravno ne smemo nositi za sedaj toliko zaželjenega kroja, ob navalu, psovanju in izivaju razne nemške in socialno-demokratske soderge, ki je brez vsake prave in resnične izobrazbe. Zavedamo se, da smo obojeni na smrt, da nas hočete uničiti na umeten in nasilen način ter s pomočjo paragrafov, ki bi imeli služiti po volji cesarjevi, v blagostanje, varstvo in srečo vseh narodov.

A dokler bo stal na verskem prepričanju le en Rožan, dokler bo v Rožu bival le še en toliko zaničevani slovenski duhovnik, ne boste podjarmili Rožana Slovana.

Naša orlovska četa bo zrastle kljub zatiranju v močno obrambno falango, ki bo kljubovala navalu germanizacije raznih deželnih, vladnih germanskih elementov. — To vam kliče kljub zatiranju še vedno vstrajni in veseli koroški slovenski Orel.

Tripolis, drugi Maroko.

Ko se je koncem leta 1880 kar na tihem razdelilo celo obrežje severne Afrike in si je Anglija zjamčila vrhovno poveljstvo nad Egiptom, Francija pa nad Tunisom, je dobila Italija v egiptovsko-tuniškem vprašanju zagotovilo, da lahko mirno brez strahu gre nad Tripolis, ker ne bosta posegli vmes ne Francija, ne Anglija. In to iz gole hvaležnosti, ker se Italija lojalno ni udeležila egiptovsko-tuniškega vprašanja. Deljenje se je izvršilo na stroške Turčije, ki pa je vsled vedno bolj napenjajočih se razmer bila presla-

benega okna, kjer so bile naproday iz papirja izrezane cvetlice. Poželjivo je gledal osel na cvetlice in silil v okno, kar mu je pa zabranila debela šipa. Prišel je bosonogi paglavec v kratkih hlačah z debelo palico in ga udaril po hrbtu. „Kajzijaš tukaj, trapa?“ Toda osel se za udarec ni zmenil prav nič in se niti ganil ni.

I—a, i—a, je zopet zarigal in se pomikal dalje po tratoarju in po ulicah. Ustavil se je še pred zadnjo predmestno krčmo in poškilil skozi vrata. „Mrha negodna!“ je zavpil nanj pijani mešetar, krčmanka pa vrgla kozarec vode: „Kaj si žejen, budalo!“

I—a, i—a, menda nimate daljše pameti kakor jaz!“ Krenil jo je nato v grmovje; zeleno listje in košate veje so vabile, v oslovem želodcu je pa krulila lakota.

„O, bratec,“ se je razveselil osel, ko se je sešel tam še z drugim oslom.

„O, saj sem vedel, da te najdem tukaj. Dolgčas mi je bilo že po družini, in zdaj — hvala Bogu — sva dva pristna osla skupaj, i—a, i—a! V bodoče si lahko moj najožji zaveznik, samo glej, da mi ne boš delal v oslarijah nikdar sramote. Kako pa se kaj i-maš, bratec?“

„Slabo!“ je potožil njegov sođrug in hlastnil po zelenem listu. „Kjer se prikažem, povsod me pisano gledajo. Pa kaj to! Pisani pogledi se že še preneso, ampak gospodarji so tako brezsrčni. Hišo, pa še hlev ti naloži: „Hajdi, zdaj pa tiraj, če ne, boš pa klobase prodajal“, in me tako neusmiljeno udari, da se mi kar hrbet skrivi.“

„Bratec, saj to je vendar oslovsko življenje, to je oslovski poklic! Čemu se braniš tega, kar ti je že pri rojstvu ušoda zapisala. Jaz n. pr. se nisem branil še nikdar batine. Če me je udaril kdo po levi strani, sem nastavlil še desno plat, zato ker vem, da sem osel, največji osel na svetu, tako velik osel, da ne bom delal svoji žlahti nikdar sramote. — Komaj sem bil star štiri mesece, ko sem prišel k nekemu bogatemu gospodarju. Na škednju sem imel svojo stajo, okrog mene vse polno sena, jaz sem pa lakoto pasel. Ne bom se hvalil, ampak, odkrito povedano: malo os-

ba, da bi se branila. Tako je prišlo celo ozemlje ob afrikanskem obrežju, ki je bilo doslej prosto vsake vlade zahodno-evropskih držav, takorekoč pod italijansko varstvo. Italijani so seveda pred vsem skrbeli za to, da je prišlo novo ozemlje do nove moči, potem katere je vzcvetela trgovina. Skušali so prodirati z gospodarskimi sredstvi, s čimer so se vedno bolj in bolj približevali svojim ciljem. Pri tem mirnem prodiranju jih ni motila Turčija niti za las, posebno pa še za vlade Abdul Hamida. Ko pa so prišli mladoturki do besede, so Italijani takoj razumeli, kaj da jih čaka, kajti od nove vlade niso mogli pričakovati kakih podpor, eventuelno kakega zagovornika. Čim bolj pa opravlja nova vlada svoje dolžnosti in dela na to, da obdrži pokonc nedotakljivost osmanskega kraljestva, tem bolj zahteva Italija svojo prejšnjo „last“. Italija zahteva glasom pogodb, ki so bile sklenjene z vsemi evropskimi državami, da se da Italijanom v Tripolisu predprave, in da naj vsak privilegij, ki bi se sploh podelil, bo shranjen za Italijo. Med tem, ko se čuti Italija kot gospodarica Tripolisa, ji bo tudi Francija kot sosedja zabranila prodiranje brez ozira na to, da ji že Turčija nagaja od vseh strani in dela razne neprilike. Turki pa skušajo odbiti tudi francoski vpliv. Wadaiski sultan je izvrstno sredstvo nove turške vlade. Njegovi bojeviti rodovi so prizadeli Francozom za marsikatero nepriliko. Na drugi strani pa gleda ime-novani sultan posebno na to, da obrne trgovsko zvezo od francoskega Tunisa v Tripolis in na tak način ojači turški vpliv. Trgovske karavane imajo svobodno pot. Najskrajnejše točke Gadames, Tschaued, Gat in Was so telegrafično zvezane s Tripolisom. Karavanske ceste se bodo razširile na jug Tripolisa in Fesana preko oaze Bilma, skozi Bengasil preko oaze Kuffra. Istotako se ojačujejo vojaške čete; tripoliška milica se je v kratkem baje ojačila za celih 13 konjeniških polkov. Na južni meji Tripolisa se bo osredotočilo vse vojaštvo, da se brani muslimane, ki vidijo v prodiranju Francozov skorajšnjo pogibelj svojega plemena. Oni namreč upajo, da boče prišel prerokovani čas, ko bodo vsa turška plemena, združena v eno veliko celoto, pod varstvom polumesca. Razume se, da pomilujemo take sanje. Kljub izredno dobri poziciji Turkov v Tripolisu se vendar čutijo povsem slabe in nezmožne v svoji nespretni politiki. Z ozirom na to dejstvo in z ozirom na to, da zabranijo francosko-italijansko prodiranje, dajejo, oziroma obljubujejo Nemcem velike predprave v gospodarsko-političnem oziru. V slučaju, da izpade tripoliško vprašanje ugodno, bodo Nemci močni zavezniki Turkov. — Umevna je tukaj tekma i Francozov i Italijanov, ki siliijo z vso energijo v Tripolis. In ono presenečenje radi turške križarke pred Tripolisom postane jasno!

Politični pregled.

Poslanec dr. Verstovšek o položaju.

Poslanec dr. Verstovšek je imel v nedeljo v slovenjegraškem okraju dva dobro obiskana shoda, na katerih je poročal o položaju v državnem in deželnem zboru. Poslanec je izjavil, da se slovenski poslanci še niso odločili za Gautschevo vlado, temveč pričakujejo dejstev od nje, in po teh si bodo uravnavali svoje postopanje napram vladi. Gotovo je, da je Slovenski klub simpatično pozdravil odločni nastop Gautschev za agrarne zadeve.

lov je tako talentiranih, kakor sem jaz, takrat pa vendar še nisem znal porabiti svoje pameti. Domači hlapec je ob neki priliki konjem namesto v jasli, pod jasli ovsu natresel. To se je hudoval nad njim gospodar. „Osel na škednju,“ je dejal, „te bo kmalu prekosil v pameti; vsak osel to ve, da se mora oves stresti v jasli, ti si bolj neumen kakor osel.“ Te gospodarjeve besede so silno vplivale name in postajal sem žalosten; kajti bal sem se, da s svojo pametjo izgubim oslovsko čast. — Prigodilo se je, da so prišli v vas komedijanti. Imeli so s seboj različne zveri in pohlevne živali s celega sveta, samo osla še niso imeli. Naključje je hotelo, da sem poslal ravno takrat pravi mojster v oslarijah in komedijantom sem se tako dopadel, da so me kupili za 50 dojač. Zaprli so me v železen kurnik in med silno zoperne živali, ki niso imele ne repa ne nog, in katerim niti imena ne vem. „Vsaka družba mi je ljuba in draga“, sem pomislil, „ampak to pa ni zame.“ Vzpel sem se po koncu, tako, da sem stal samo na zadnjih nogah. „Ti si veleučen osel,“ mi je dejal komedijant, „ampak da se boš še bolj izvežbal, te bomo poslali v oslovsko šolo in potem boš ti prvi komad našega podjetja. Upam, da se b4š navadil tudi hoje po žici, česar ni bil še nikdar noben osel zmožen. Poslali so me res v oslovsko šolo v Zabitovas; pa tam se nisem prav nič naučil, ker sem že vse to znal. Preneumno se mi je zdelo, da bi jaz obiskoval oslovsko šolo; kajti zavedel sem se, da sem največji osel; pa če bi bil ostal tam še nekaj časa, bi me bili dohiteli vsi učitelji v oslovski pameti. Zato sem skrivaj ostavil temno šolsko zidovje in se napotil po svetu. Potikal sem se okrog kakor klativitež in dolgo nisem imel prilike, da bi pokazal sorodnikom kako svojo oslarijo. V gozdu sem srečal žalostnega lisjaka, ki mi je bridko potožil, da med živalmi ni več sloge, da je vse napeto in da se je sklenil punt. Sklicali smo velik živalski shod, kateremu je predsedoval zajec in kimal. Vsaj po enem odposlanecu so bile zastopane vse živali, največ je bilo pa nas oslov. Izvoliti smo morali kralja; kandidirala sta medved in volk, končno pa smo enoglasno izvolili medveda. „Medved bo naš kralj!“ so se orili glasovi. „Po-

Glede deželne zbornice in njegove delamoznosti vstrajajo volilci ob strani slovenskih poslancev Kmečke zveze. Dr. Verstovšek je bil na obeh shodih zlasti postopanje raznih uradov, deželne odbora in Kmetijske družbe v Gradcu, ki zadržujejo s svojim uradovanjem vsako akcijo, ki je namenjena za napredek gospodarstva na Spodnjem Štajerskem. Poslanec imenuje razne urade in uradnike teh zastopstev troje, ki izčrpavajo razne fondе, ki so določeni za gospodarske namene. Ti fondi so odvisni od raznih uradnikov, katerim so bolj na srečo vedne in dolgotrajne komisije, nego pa občni blagor ljudstva, sicer bi ne delali s tako počasnostjo in ne ovirali še dobrega delovanja plemenitih gospodarjev. Poslanec bodo začeli gledati tem trom strogo na prste. Dr. Verstovšek se je na obeh shodih izrazilo neomajno zaupanje.

Kedaj odstopi Schönaich?

Iz dobro poučenih virov se poroča, da bo vojni minister baron Schönaich podal svojo demisijo okrog 18. septembra. Zategadelj se tudi vojni minister ne bo udeležil manevrov, ki se bodo vršili začetkom septembra na Gornjem Ogrskem, in sicer pod poveljstvom prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Odstop Schönaichov se bo izvršil po končanih manevrih, ko bo cesar tudi na Dunaju in bo tam zaprisegel novega vojnega ministra. Do tedaj pa opravlja njegove posle fcm. pl. Krobotin; on se mesto Schönaicha tudi udeležil omenjenih vojaških vaj na Gornjem Ogrskem. Takoj po odstopu Schönaicha bo Krobotin definitivno imenovan za vojnega ministra. — Tudi vodstvo generalnega štaba se bo izpremenilo, a še-le o priliki novemberskega avancementa.

Ministrski svet.

Iz Dunaja poročajo dne 17. avgusta:

Ministrski predsednik baron Gautsch se je vrnil dne 16. t. m. ob 9. uri dopoldne iz Badena na Dunaj. Ob 10. uri dopoldne je bil ministrski svet, katerega so se udeležili vsi člani kabineta.

„Fremdenblatt“ poroča v svoji večerni številki, da je baje ministrski svet ki se sestane vsako leto dan pred cesarjevim rojstnim dnevom, preiščeval, kakor zatrujejo v Badimpešti, kompenzacijske želje Ogrske za dovoljenje uvoza argentinskega mesa.

Gessmann.

Korespondenca „Austria“ pravi, da so vse vesti, kakor da bi se hotel Gessmann še kedaj postaviti na čelo stranke, skozi in skozi neresnične.

Češko-slovaško zborovanje

se je minuli teden vršilo v kopališču Luhačovice na Moravskem. Udeležili so se ga številni slovaški narodni voditelji: Pavel Mudron, Matuš Dula, poslanec dr. Blaho, poslanec Juriga, dr. Ivanka, dr. Šrobar i. dr. Slo se je pred vsem za udeležbo češkega denarja pri slovaških gospodarskih podjetjih.

Ministrski predsednik

Gautsch obišče Prago. „Slaw. Korrespondenz“ ve poročati, da namerava baron Gautsch prihodnji mesec obiskati Prago in obenem tudi namestnika kneza Thuna. Ob tej priliki nameravajo zopet obnoviti pravna pogajanja med Čehi in Nemci.

Glasovi o češko-nemški spravi.

Češki veleposestniki so se v korespondenci „Centrum“ izrazili, da je treba glede pravih pogajanj postopati zelo previdno, ne zahtevati na eni strani velike spremembe, podrobnosti pa zametavati. Obenem se veleposestvo tudi ne protivi, da bi se glede tega vprašanja ne vstvarila zveza med državnim zborom in češkim deželnim zborom, tudi ne nasprotuje mnenje, da bi se pravna pogajanja tikala tudi Moravske.

Radikalno glasilo dunajskih Čehov, „Češka Vidov“, piše: Nobenega sporazuma, posebno nobenega brez nas dunajskih Čehov. List nasprotuje tudi spo-

sadili ga homo na krivo vejo vrh drevesa. Tam bo njegov tron, od koder bo zrl po svojem kraljestvu.“ — Izvoliti smo morali še poslanca, ki bo zastopal pri kralju živalske interese. Lisjak je predlagal mene, moj protikandidat je bil srnjak. Vsi so hoteli mene, ker so vedeli, da sem pristni osel, toda srnjak je zmagal z 10. glasovi večine. I—a, i—a! Agitacije ni bilo nič zame, samo moj blagodnehi oslovski glas je bil pa premalo. I—a, i—a. Za poslansko čast mi je žal; kajti potem bi pred samim svetlim kraljem lahko prodajal svojo pamet, s katero sem tako bogato obdarjen, in njegovo kraljevo veličanstvo bi me morda povzdignilo še v ministra. O, kolika čast, kolika slava in bil bi ponos vseh oslov. Vse tiste volitve se mi zde zdaj prava otročarija in moja kandidatura je bila besedarija. Zviti lisjak me je hotel na led in v sramoto spraviti, toda, ker sem propal, sem za eno oslarijo bogatejši, in to se mi neizmerno dopade. — I—a, i—a! Tako je, moj ljubi bratec, na svetu, in tako se godi nam oslom.

„Kakor drugi hočejo,“ ga je zavrnil sodrug, „kamor pomoliš gobec, povsod samo trnje.“

„Ti nisi naše krvi,“ ga prvi zopet zavrne, „in če ne boš posnemal nas pravih oslov, te bomo izključili iz naše žlahte, pa se preobleci — recimo — v lisčjo kožo. Jaz pa hočem biti osel in niti ne maram biti kaj drugega. Po celem svetu me že ljudje poznajo; kajti če se je le prigodila kje na svetu kaka oslarija, sem bil jaz gotovo prvi zraven, zato se me je vsak dobro zapomnil. Kolikor oslarij pa nisem še jaz napravil, te bodo napravili moji potomci, saj naš rod je tako velik, da mu ni para na svetu in mnogo je še oslovskega zaroda. I—a, i—a!“

razumu v Budjevicah. — Glasilo čeških manjšin na Severnem Češkem zahteva, naj češki poslanci prej ne dovolijo v pravno akcijo, dokler se tudi želje čeških manjšin na Severnem Češkem ne upoštevajo.

Ogrska.

V vseh političnih krogih vzbuja največjo senzacijo memorandum, ki ga je poslala na Dunaj Justhova stranka. Avtorja spisa sta pl. Justh in grof Batthyany. Spomenica je bila urejena pod protektoratom bivšega ministra Kristoffija. Nasvetuje se, naj se ustanovi ministrstvo iz stranke l. 1848 in iz stranke l. 1867, ki bi najprvo izvedlo volilno reformo, zato pa poostrišlo poslovnik zbornice, s čemur bi bila zajamčena brambna predloga.

Patriotični Mažari.

Slušatelji budimpeštanskega vseučilišča so, kakor poročajo listi, v neki tajni seji sklepili, da bodo na praznik sv. Stefana, ko se v cerkvah poje cesarska pesem „Bog ohrani“, priredili demonstracije. Zadeva pride pred državni zbor. Mažari so res vedno večji prijatelji habsburške dinastije.

Češki cesarski namestnik v Ištu.

Iz Prage poročajo, da pride te dni knez Thun v Išt in da ostane tam 8 dni. Neki dunajski list pravi, da je ta obisk v zvezi s češko-nemškimi pravnimi konferencami.

Čarikov, naslednik Sasanova?

Iz Petrograda poročajo: Zagotavlja se, da bo ruski poslanik v Carigradu, Čarikov, imenovan ministrom za zunanje stvari, z ozirom na to, ker ne utegne Sasanov še tako kmalu okrevati.

Ogrski državni zbor.

Obstrukcija nadaljuje s poimenskimi glasovanji. Prihodnja seja bo v ponedeljek popoldan.

Kreta.

„Tanin“ poroča, da je zahtevala Turčija od pokroviteljskih držav, da definitivno uredi stališče otoka Krete napram Turčiji.

Francosko-nemška pogajanja zaradi Maroka.

„Lokalanzeiger“ poroča iz zanesljivega vira, da so splošni temelji za nemško-francoska pogajanja glede Maroka toliko kakor gotovi. Francoska baje ne polaga velike važnosti na nemško kolonijo Togo, vsled česar se posvetovanja glede te točke ne bodo zavlekla. V kratkem pride lahko do pogodbe, in če bodo pogajanja tako daleč uspela, bo nemška vlada rezultat pogajanj objavila prav kmalu. Nemški državni tajnik Kiderlen-Wächter se poda k cesarju, da mu poroča o stanju pogajanj. Navzoč bo tudi državni kancelar Bethmann-Holweg.

V Parizu presojajo francosko-nemška pogajanja glede Maroka zelo neugodno. Pritržujejo se zlasti zaradi nejasnosti, ki jo je ustvarila nemška omahujoča politika.

Maroko.

Iz Berolina se poroča, da so se maroška pravna pogajanja ugodno rešila. Gotovo pride do nove nemško-francoske maroške pogodbe.

Portugalska.

Volitev predsednika portugalske republike se bo vršila dne 19. t. m.

Španija in Portugalska.

Glasom zasebnih poročil iz Madrida, Barcelone in drugih španskih in portugalskih mest, je položaj na Portugalskem jako opasen. Ves španski in portugalski življenj stoji pod vptisom, kakor da bi bilo v splošnem ob prvem znamenju pričakovati kako revolto, kateri bi se pridružili i Španci kakor tudi Portugalci.

Poročila iz Barcelone javljajo, da so nesporazumljenja med republikanci in karlisti dosegla svoj višek. Karlstovsko časopisje oboja najostreje početje republikancev, ki jih v kar najostrejšem tonu pozivlja v boj. Vlada je prisiljena, da kar najostreje pazi na voditelje obeh sovražnih si taborov.

Turčija.

Albanci v Carigradu so dobili zagotovilo, da dobe v prihodnjem ministrstvu svojega ministra-kraljana in da se bodo ustanovile v Albaniji albanske ljudske šole s poukom v latinski pisavi. — Vodja Albancev, Ismail Kemal, sporoča v nekem privatnem pismu, da pride navzlic temu, da je obtožen veleizdaje, k otvoritvi državnega zbora, kjer bo opravičil korake, katere je storil v inozemstvu v svrhu rešitve albanskega vprašanja.

Albanija.

Iz Soluna, 16. t. m.: Neki Tosk (južni Albanec) je skušal ustreliti muteserifa v Argirokastu, ko je le-ta prišel iz kopaka. Krogla ni zadela cilja. Napadalec je ušel. Spričo razburjenemu razpoloženju je predlagano, da se odpošlje v Argirokastro nove čete. — Uradni list janinskega vilajeta potrjuje, da v zvezi sedanjemu miru obstoja v Epiru revolucionarno gibanje in so ukrenjene vse vojaške odredbe, da se to gibanje uduši.

Rusko-nemški sporazum

se bliža menda svojemu zaključku. Poročila iz Pariza pravijo, da se bo nanašal sporazum samo na Perzijo: Nemčija obljubi, da se odpove vsakemu političnemu delovanju v Severni Perziji; Rusija se pa zaveže, da zveže železnice, ki jih zgradi v Perziji, z bagdasko železnico, in da pusti nemški trgovini in industriji odprta vrata v Perzijo. Kakšen bo pa konč-

ni efekt, se bo še-le videlo. „W. allgemeine Zeitung“ pa poroča iz diplomatskih krogov, da so vsa ta poročila prenačljena. Pogajanja med obema državama še ne bodo kmalu končana. Ruska vlada zavzema stališče, da toliko časa ne podpiše rusko-nemške pogodbe, dokler ne bo rešeno maroško vprašanje. Rusija smatra to kot zaveznica Francije za svojo dolžnost.

Za hmeljarje.

Vsled posredovanja naših poslancev dr. Korošca in dr. Verstovškega sklicuje e. kr. okrajno glavništvo v Celju za nedeljo, dne 20. avgusta 1911 v Žalec shod vseh hmeljarskih komisijonarjev in županov, na katerem se bo razpravljalo o letošnji predprodaji hmelja.

Hmeljarsko društvo je sicer sedaj tudi izdalo nekaj oklice zaradi predprodaje, ali akcija je tako počasna, da bo prej cela hmeljska trgovina gotova, predno pride do kakih uspehov. Zelo značilno pa je, kako strankarsko in pristransko postopa omenjeno društvo, ki bi moralo skrbeti za vse hmeljarje, brez razlike političnega mišljenja.

Ceprav je večina hmeljarjev v katoliško-narodnem taboru, vendar omenjeno društvo priobčuje svoje razglase samo v nemških in slovenskih liberalnih časnikih. Seveda naši čitatelji tega ne občutijo, ker je naš list glede hmeljskih zadev izborna informiran in poroča hitrejša, nego hmeljarsko društvo. Toda do strankarstva nima društvo prav nobene pravice, ker s tem prezira večino slovenskih hmeljarjev, za katero je vendar-le ustanovljeno. Društvo ne obstoji samo za nemške in slovenske liberalce. Ako tukaj vodstvo samo ne bo kmalu naredilo remedure, se bo moralo od druge strani s krepko roko poseči vmes. Sploh pa delovanje hmeljarskega društva ni več na višku, kar lahko vsakdo izprevidi, kdor je le količkaj informiran o tozadevnem delovanju hmeljarskih organizacij po drugih deželah.

Prihodnjic prinesemo tudi nek popravek tega društva, iz katerega odseva tudi slabo — ali nolens ali volens, ne vemo — razumevanje hmeljske postave iz l. 1907. Zdi se, da hmeljarsko društvo še vedno ni voljno, začeti ostrega boja proti mešetarjem in prekupcem. V tem oziru se bodemo morali spomniti tudi osnovane hmeljarske zadruge.

Na delu.

Sv. Magdalena v Mariboru.

Na praznik Vnebovzetja Matere božje je priredila K. S. Z. predavanje za svoje somišljenike. Predavanje je bilo izborna obiskano. Nad 100 oseb je sledilo z vidnim zanimanjem poljudnemu pouku o potrebi odločne verske in narodne zavednos-i ter izobrazbe. Pri tej priliki se je ustanovila za magdalensko župnijo Dekliška zveza, ki šteje že zdaj okoli 90 zavednih, za pravo krščansko izobrazbo vnetih deklet. To je za K. S. Z. lep uspeh, posebno če pomislimo, v kako žalostnih verskih in narodnih razmerah živimo pri nas. Za nas Magdalence pa je prav posebno ustanovitev „Dekliške zveze izredno vesel pojav in upamo, da je to začetek, pri nas tako pomanjkljive, pa nad vse potrebne vsestranske organizacije! S pametno stanovsko in gospodarsko organizacijo bi se dalo tudi pri nas še marsikaj rešiti. Samo tarnati in mirno gledati, kako nam jemlje socialna demokracija in pa nemški freisin našo dobro mladino, jo organizira in hujska po svojih družtvih ter tako pripravlja najprej v narodno in potem versko odpadništvo, kako lovi vajence, delavske pomočnike, srednješolsko in visokošolsko mladino in jo organizira v svojih telovadnih in drugih družtvih, daje enostransko, po svojih načelih prirojeno, stanovsko izobrazbo in zabavo, pri kateri — in to je glavna stvar — pridobiva naše mlade ljudi za svoje pogubonosne ideje; samo tarnati in gledati, kako se prav posebno oholi nemški liberalizem ravno pri nas tudi že zunaj v okolici kakor kuga vedno bolj širi, mori možato katoliško zavednost, ter pušča za seboj mlačnost, versko brezbriznost in sovraštvo do vsega, kar je v zvezi s katoliško vero in cerkvijo; vse to samo gledati in tarnati, nam ne pomaga. Treba bo misliti na sredstva, s katerimi bi se dalo tudi pri nas to razdiralno delo socialne demokracije in freisina ustaviti ali vsaj omejiti. Treba bo začeti posnemati gorečnost naših nasprotnikov in pa njih gospodarsko izobraževalno in organizatorično delo! Pri nas nimamo dosedaj ne ene poštene organizacije, ki bi se mogla meriti z nasprotniki. Dal Bog, da bi se dalo v tem oziru kaj napraviti! K. S. Z. pa prosimo, da nam še za naprej pomaga z nasveti in podporo. Vemo, da ima K. S. Z. veliko delo, pri katerem lahko računa na večji uspeh kot pri nas, pa tudi pri nas bi se trud in podpora obrestovala. Prav posebno ji priporočamo našo mladino, da ji priredi še večkrat kaj sličnega, kakor smo imeli 15. avgusta, da jo poišče skupaj, organizira, da rešimo tako vsaj to, kar se še rešiti da.

Raznoterosti.

K cesarjevemu rojstnemu dnevu. V zadnjih dneh krožita po časopisju dve zanimivi notici o našem sivolasem vladarju, ki praznuje danes svoj rojstni dan. Pred približno osmimi dnevi je cesar hotel jezdit na sprehod. Izbrali so mu primerne, toda mladega konja, kajti starega noče. Nadkonjar mu je hotel pomagati v sedlo, toda cesar ga je smehljaje zavrnil: Kaj Vam pade v glavo? V sedlo se dvignem že sam. In res se je cesarski starček sam

dvignil elegantno in elastično v sedlo, ter je odjezdil. — Dne 16. t. m. se je cesar peljal na lov. Hipoma so se konji splašali in cesar ter njegovi spremljevalci princ Leopold sta bila v precejšnji nevarnosti. Konja sta silila kvišku in voz je letel iz ene strani na drugo. Kočijaž je popolnoma zgubil oblast nad konji in položaj je bil opasen. Cesar je bil povsem miren in ni hotel zapustiti voza. Še le na večkratno prošnjo kočijaža je izstopil. Ker pa voz ni obstal, je moral cesar, med tem, ko je voz bil v teku, izskočiti. Gotovo obhudovalja vredno, če 81letni starček kaže še toliko gibčnosti in hladnokrvnosti.

Duhovniška vest. Častiti g. Franc Kumpolšek, novomašnik je nastavljen za kaplana v Sv. Ruprehtu nad Laškim.

Iz politične službe. Namestniški konceptni praktikant dr. Emil baron pl. Waldstätten je prestavljen od okrajnega glavarstva v Gradcu k okraj. glavarstvu v Maribor, — Provizorični okrajni komisar Maks Stasny je imenovan za definicijskega okrajnega komisarja.

Iz sodne službe. Pravna praktikanta pri celjski okrožni sodnici, Leopold Vičar in Ludovik Zagorčnik, sta imenovana za avskultanta.

Osebnostna vest. Dr. Gvidon Mulley je imenovan za asistenta pri splošnem zavodu za preiskovanje živil v Gradcu.

Imenovanje v avstrijski mornarici. Cesar je imenoval kontraadmirala Karla grofa Lanjusa pl. Nellenburga za poveljnika eskadre in težke divizije kapitana Maksimilijana Njegovana in Mihaela Kastnerja za poveljnika križarske flote.

Novi tajni svetniki. „Wiener Zeitung“ poroča, da je cesar podelil ministrom vitezu pl. Zalesky, Mareku in baronu pl. Widmanu čast tajnih svetnikov z podelitvijo s tem imenovanjem združene takse.

Katoliški shod avstrijskih Slovanov. Marsikoga je precej potrla vest, da je katoliški shod jugoslovanske mladine radi kolere moral biti odložen. Kakor je bilo to neljubo, tako moramo že sedaj skrbeti, da bo naša manifestacija prihodnje leto še sijajnejša in veličastnejša, kakor je obetala biti letošnja. V tem oziru pozdravljamo misel, ki jo prinaša „Slovenec“ od dne 16. t. m. Naš ljubljanski dnevnik je vrgel namreč v pretres vprašanje, če bi ne bilo mogoče prirediti prihodnje leto katoliški shod na širši kakor samo jugoslovanski podlagi, če bi ne bilo mogoče prirediti katoliškega shoda vseh avstrijskih Slovanov. Naše mnenje je, da bi se pri vsestranski dobri volji to misel dalo izvesti. Posebno olajševalno za tako skupno manifestacijo je dejstvo, da že imamo „Ligo katoliških slovanskih akademikov“, v kateri so zastopani vsi katoliški slovanski narodi v Avstriji, in v drugi vrsti namaravano osnovanje „Zveze slovanskih Orlov.“ Kolikega pomena bi pa bil tak shod vseh avstrijskih katoliških Slovanov, nam ni potreba posebej poudarjati. Združeni bi pomenjali neprimerno večjo silo in naš vpliv bi se zelo dvignil. Mislimo, da govorimo iz srca vsaj stajerskim somišljenikom, če rečemo kratko, a odločno: Poskrbimo, da bo!

Avstrijska „pravica“. Pravica ima zavezane oči, pravi pregovor; za nas Slovence v Avstriji. posebno za koroške, je veliko primernejše, če rečemo, da je pravica vdarjena s slepoto, kajti Slovence nikoli ne vidi in gre vedno mimo njega. V ilustracijo en eksempla: Koroška vlada je prepovedala Orlov v Rožni dolini po trimesečnem preudarjanju nositi uniformo, oziroma nastopati v njej korativno. To je škandal, ki je prav vreden turških razmer, katere vladajo pod baronom Heinom na Koroškem. Kar je povsod drugod dovoljeno vsem narodno-tim, ker je najprimitivnejša zahteva, ki jo mora staviti človek in se tiče direktne osebne protesti, to je na Koroškem Slovence prepuščeno. In ta avstrijska „pravica“ naj bi imela samo zavezane oči? Nemogoče! S totalno slepoto za Slovence je vdarjena.

Zveza slovanskih Orlov. Na češkem katoliškem shodu v Olomucu se je rodila misel, vstanoviti „Zvezo slovanskih Orlov.“ Tudi I. podpredsednik Z. O. g. Podlesnik se v „Slovenca“ od 16. t. m. na uvodnem mestu ogreva za to idejo in navdušuje slovenske Orle zanj. Mi tudi pozdravljamo ta velepomembni sklep naših Orlov, ker smo prepričani, da bi s tem slovanska vzajemnost v Avstriji storila krepak korak naprej. Načrt je tudi izvedljiv, ker imamo med Čehi že 7000 Orlov, med nami jih je čez 4000 in med brati Hrvati se odseki pridno snujejo. Če se strinejo vsi ti za katoliško in slovansko stvar navdušeni in od teh idej prežeti mladeniči v krepko, enotno falango, potem so nepremagljivi. Njihova mlada, kipeča moč jim bo dajala sile, da ne bodo klonili tilnika nikjer in nikdar. Končamo z željo: Bog daj, da bi videli kmalu vdejstvovano „Zvezo slovanskih Orlov.“

Šolski prostori se ne smejo več uporabljati za shode. Upravno sodišče na Dunaju je 16. avgusta razpravljalo o neki tožbi: ali se smejo prostori javnih in zasebnih šol uporabljati za druge kot za šolske svrhe. Neko češko društvo se je pritožilo, ker je neki okrajni šolski svet prepovedal uporabo zasebnih šolskih prostorov za priredbo shoda. Upravno sodišče je tožbo zavrnilo z navedbo §§ 70 in 71 drž. šolskega zakona, ki določata, da ima državna oblast pravico nadziranja privatnih in javnih šol; da se pa morajo zasebne šole tudi popolnoma podvreči postavnim določilom, posebno tedaj, če obiskujejo te šole, šolobvezni otroci. Izjemoma sme pristojna šolska oblast, na dobro utemeljeno prošnjo dovoliti uporabo šolskih prostorov za druge kot za šolske svrhe.

Liberalna vzgoja. Deželno sodišče v Trstu je učiteljskega kandidata Alojzija Fonda, ki je svojčas v Piranu, ko je pri neki obravnavi imel biti zaprisežen, izjavil, da je svobodomislec, pri tem pa se žaljivo izrazil o Kristusu in križu, obsodilo na tri mesece težke ječe. — Liberalci venomer trde, da nimajo nič zoper Kristusa in vero, ampak se le borijo zoper „klerikalizem“, tu pa vidimo jasno, kakšen duh v resnici vlada med liberalno mladino. Kristus in križ sta ji zoperna — to je bistvo liberalizma, fraza o

„boju zoper prepotenco klerikalizma“ pa je lažnjiv izgovor.

Liberalni terorizem. Nekje na Goriškem živi gostilničar in mesar, ki je volil pri zadnjih volitvah v drž. zbor kandidata S. L. S. Ko se je to zvedelo, ga je tamošnji liberalni učitelj, ki je jemal pri njem meso na mesečno odplačilo, takoj sredi meseca odpustil. In liberalni učitelji se zgražajo nad namišljenim terorizmom na Kranjskem in obsojajo politični bojkot, sami delajo pa tako.

Le počasi! O volitvah v okrajni zastop mariborski iz skupine veltrovine pišejo nemški listi tudi te le nadute besede: „Infolge des durchwegs deutschen Charakters dieser Gruppe der Bezirksvertretung hatten die slovenischen Führer auf die Durchführung einer nutzlosen Wahlagitation verzichtet.“ To se pravi javnost slepariti. Uspeh bi sicer ne bil dovoljen, toda to lahko in tudi bomo prihodnjič dokazali, da tudi ta skupina nima „durchwegs deutschen Charakter“. Nemška lažnjivost se mora povsod razkrinkati.

Qui tacet... Vsi naši pozivi ne izdajo nič. Liberalne klepetulje molčijo glede dr. Kukovčeve atere vstrajno naprej. V pričetku vse zadeve smo lojalno priobčili zagovor „Nar. Lista“ in nismo silili z lastnimi obsodbami v ospredje, ampak smo prinesli samo poročila drugih listov s kratkimi opombami. Ker pa liberalci še sedaj ne najdejo nobenih besed, s katerimi bi povedali, zakaj je bil dr. Kukovec obsojen po par. 516 na šest dni zapora, bo vsa zadeva vendar bolj resna, kakor smo v pričetku mislili. Pregovor vendar pravi: Qui tacet, consentire videtur. (Kdor molči, priznava.) Vesti iz liberalnega tabora o odstopu dr. Kukoveca od deželnega poslanstva potem niso neutemeljene.

Južna železnica. Prestavljeni so: O. Machazek, adjunkt, iz Maribora v Gradcu; J. Egger, II. asistent, iz Pragerskega v Maribor; L. Kučera, asistent, iz Pesnice v Donawitz; F. Hruban, asistent, iz Pragerskega na Pesnico; F. Kuhnert, uradniški aspirant, iz Rimskega v Velikovec; P. Bondy, uradniški aspirant, iz Vuhred Marenberga v Ribnico-Brezno; Fr. Jarh, asistent, in K. Mayer, uradniški aspirant, od dunajskega materialnega magazina k mariborskemu; Viljem Rayer, asistent, iz Maribora v Bočan (Bozen) na Tirolskem.

Gospodinjstva šola v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori v Ljubljani štirinajsti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopiju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umerjati vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvo književnostjo ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditvi nemškemu jeziku. Gojenke, ki bo sprejete v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, to je sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 330 K. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do dne 10. septembra 1911 glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Monopol na vžgalice. Listi poročajo, da se posvetovanja glede monopola na vžgalice, došla tako daleč, da se bode najbrž že pri bodočem zasedanju državnega zbora razpravljalo o tozadevnem postavnem predlogu.

Socialni teden. Katholischer Volksbund za Avstrijo priredi od 5. do 10. septembra socialni teden, na katerem se bo predavalo o najbolj perečih družabnih vprašanjih. Dne 9. septembra bo predaval dr. Janez Krek o socializmu. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj naznani na omenjeno društvo: Wien I. Predigergasse. Predaval bo na tečaju tudi ravnatelj nemškega Volksvereina iz M. Gladbacha dr. Henrik Braune.

Snaga na železnicih. Železniško ministerstvo je pozvalo državna ravnateljstva železnic in uprave privatnih železnic, naj strogo pazijo, da bodo prostori na železniških restavracijah snažni ter naj po kontrolnih organih in železniških zdravnikih vedno strogo nadzorujejo restavracijski obrat na železnicih. Posebno naj skrbijo, da bodo jedila, ki se jih prodaja zavarovana pred onesnaženjem. Slične odredbe so ukrenjene glede restavracijskega obrata v jedilnih vagonih.

Uporaba elektrike pri šolski mladini. Na ljudskih šolah v Stockholmu so zadnji čas proizvajali električne poskuse, da doženejo dobrodejen vpliv elektrike na razvoj človeškega telesa. Izbrali so dve skupini šolskih otrok po 25 v eni skupini; otroci obeh skupin so bili izbrani tako, da so bili v obeh skupinah otroci jednako močne rasti, kolikortoliko jednake teže, jednakega zdravja in tudi starosti. Gledali so stogo na to, da so vse enako hranili in enako poučevali. Bistven razloček med obema skupinama je bil v tem, da je bila dvorana, kjer so poučevali jedno skupino stalno pod vplivom električnih tokov. Približno po dveletni vzgoji obeh skupin, so baje dobili presenetljiv rezultat: Skupina otrok, ki je bila pod vplivom električnih tokov je v vsakem oziru drugo skupino otrok daleko nadkriljevala. Z ozirom na rast, težo, zdravje, posebno pa z ozirom na duševno zmoglost je dosegla elektrika, kot izdatna pomoč pri vzgoji šolske mladine svoj efekt. Zdravniški krogi gledajo na to dejstvo še dokaj nezaupljivo, rezultate poskusov še ne smatrajo za definitivne.

Slovanski in nemški grobovi. Na shodu nemških antropologov v Heilbronn je poročal poslanec dr. Toldt z Dunaja o slovanskih grobovih v Avstriji in Nemčiji. Od Severne do Jadranskega morja se nahajajo slovanski grobovi, ki so malone brez izjeme vsi zaporedni grobovi. Posamezni skeleti leže podol-

gem iztegnjeni zaporedoma. Lobanje so večidel dolge in imajo podolgaste zadnje dele. Isti način pokopavanja so imeli Germani v svojih zaporednih grobovih; tudi na lobanjah ni najti med njimi nikake bitne razlike, iz česar se sklepa, da so Slovani in Germani skupnega porekla in so se še-le pozneje oddelili. Prihodnje leto se bo o tem več razpravljalo, ker bodo cel dan zborovanja posvetili germansko-slovanskemu problemu.

„Slaw. Tagblatt“ na Dunaju je prenehal izhajati. V nedeljo je izšla zadnja številka.

Gospodinjstva tečaj.

Iz Teharja pri Celju nam poročajo: Dne 14. t. m. se je srečno zaključil 14dnevni gospodinjstva kurz, čeravno ni bilo mogoče vsem gg. govornikom, ki so bili naprošeni, izpolniti danih obljub, ker so bili zadržani. Gospodinjstva tečaj, kojega se je udeležilo 16 mladenk, je vodila č. s. Mar. Benedikta, voditeljica tukajšnje gospodinjstva šole. Dekletom, ki so želele slišati dosti koristnega in poučljivega, se je kolikor mogoče ustreglo. Č. sestra-voditeljica je govorila o lastnostih dobre gospodinjke, posebno kar se tiče snage, varčnosti, delavnosti, miroljubnosti in prave pobožnosti, ki ne išče užitka samo v sklepanju rok, temveč zna izvrševati svoje dolžnosti vselej in povsod. Nadalje o ženski izobrazbi, posebno glede vedenja doma in drugod in o nadaljni izobrazbi vsake deklice. Bog nas je ustvaril za pravo srečo, katero iščejo ljudje prav različno. Kako nam koristi čitanje in zabava, povedala nam je gđc. Marica Selič. Tudi snovi, katere nam služijo v hrano in obleko, kakor zrak, voda, mast, olje, razne vrste svečave in kurjave, lan, konoplja, bombaževce, svila in nekatere navadne kemične spojine so prišle na vrsto. Nesrečni demon alkohol je moral tudi veliko trpkih prenesti. Ker je zdravje največje bogastvo, govorilo se je tudi o različnih boleznih in njih vzrokih, ter sredstvih zoper nje. G. dr. A. Schwab je povedal tudi marsikatero dobro, kako si naj varujemo zobe, kateri nam prinašajo veliko srečo, ako so dobri in zdravi. Po starem slovenskem geslu: Kjer rožce cveto, tam je lepo, se je ravnal č. g. p. Rudolf, ki je govoril o miljenkah vsake poštene Slovenke — cveticah. Povedal je, kako, kedaj in kam naj sejemo in sadimo posamezne, da bo milovidna naša hiša, prijeten naš vrt in da bo dehtelo stanovanje. Ker ni gospodinja, ako nima v žepu nič okroglega za pomoč in postrežbo, čule smo, kako ravnati z drobnico hišno — s kravami, brez katerih si kmečke hiše ne moremo misliti. Tudi naši francoski gospodje framasoni so dobili častno mesto v vrsti predavanj. V prostem času smo rađe kukale v skrivnosti gojenk, ter se od njih naučile nekaj, kar se dandanes tudi v kmečki hiši poda. Vsaka je naredila kako malo ročno delo kot spomin na gospodinjstva tečaj. G. učitelj Levstik pa je s svojimi humorističnimi govori, ki so vzbujali mnogo smeha in pohvale, dosegel, da bodo vtiski tudi na letošnji kurz neizbrisljivi v spominu vsake udeleženke.

Papež bolan.

Skoraj vsa poročila o papeževem zdravstvenem stanju so več ali manj pretirana in vsled tega ne odgovarjajo povsem dejstvom, vendar pa so jasni dokazi, da je tudi brezversko časopisje prisiljeno, zasledovati vse resnejše in važnejše dogodke, ki so v zvezi najvišjim voditeljem katoliške cerkve. Vsak, kolikaj vestni opazovalec svetovnih sprememb, mora pač pripoznati, da se dejstveno o boleznih sv. očeta daleko več poroča in pisari, kot o vsakemkoli suverenu te ali one velesile. Nekatoliško časopisje se očitno ponasa s tem, da je o papeževem zdravstvenem stanju baje posebno dobro informirano. To početje pa se vrši mnogokrat v tako pretirani meri, da vzbuja ogorčenje v lastnih vrstah.

V Bernu izhaja list „Bund“, ki je organ švicarske zvezne vlade. Ta „Bund“ se norčuje iz „Schweizerische Depeschagentur“, ki se je ustanovila deloma z denarjem „Bunda“, deloma iz prispevkov nekakoliškega radikalnega časopisja; ker prinaša ista najpodrobnejša poročila o papeževem zdravstvenem stanju, je postala predmet „Bundovih“ člankov. „Schweizerische Depeschagentur“ bo že vedela, zakaj se tako obsirno peča baš s tem vprašanjem. Sploh pa ni švicarsko časopisje v tem oziru edino, kajti ameriški listi imajo dan na dan po cele kolone obsežna tozadevna kabelska poročila, kar menda brzogovorno uradno ne stori zastoj. — Tako je bila papeževa bolezen, ki bo v kratkem docela izginila, takorekoč zopet dokaz pokazati, da vzbuja katoliška cerkev v vseh delih sveta splošno uvaževanje in ugled.

Papeževa bolezen. Listi poročajo, da se je zdravstveno stanje sv. Očeta izdatno obrnilo na bolje. Dne 16. avgusta je papež prav zgodaj vstal in je sedel delj časa pri pisalni mizi ter je rešil več važnih aktov. Z državnim tajnikom, kardinalom Merry del Val se je precej časa razgovarjal. Tudi jed že diši bolniku mnogo bolje kot pred nekaj dnevi. Zdravniki pravijo, da se sme papež že voziti na sprehod po vrtu.

N a j n o v e j š e .

Glasom najnovejšega poročila iz „Unabhängige Korrespondenz“ se počuti sveti oče dokaj bolje, vendar bo potreboval še delj časa, da popolnoma okreva. Zdravniki so izjavili, da se mora dalj časa vzdržati vsakojakih napornih del, kajti sicer bi njegovo popolno okrevanje postalo resno vprašanje časa.

Štajersko.

Mariborske novice.

Pijeva korespondenca prinaša zelo informativen članek o zadnji volitvi veleposestnikov v okrajni zastop mariborski, kjer se poraz nemške klike vsestranski osvetli.

Mariborski okrajni zastop. V sredo, dne 16. avgusta je volila skupina industrije in veletrgovine. Nemci so vsled nastopa Slovencev v skupini veleposeststva tokrat zbornali vse svoje na volišče iz bojazni, da bi Slovenci mogoče tudi v tej skupini naskočili nemško trdnjavo. Izvoljeni so: trgovec Grubitsch, tovarnar Halbärth, tovarnar Hoffmann, odvetnik dr. Krenn, tovarnar Nasko, advokat dr. Possek, vinotržec Pugl, trgovec Quandest in tovarnar Scherbaum. — V skupini mest in trgov so izvoljeni za mesto Maribor: tovarnar Franz, Kamerer, brivec Kral, trgovec Lendler, advokat dr. Lorber, Emanuel Pfeffer, vinotržec Pfrimer in zdravnik dr. Rak; za trg St. Lovrenc: krčmar Karl Baumgartner. — Jutri, v soboto, dne 19. avgusta volijo zastopniki kmečkih občin. Volilcev je 161. Boj bo zelo hud.

Sv. Magdalena v Mariboru. Meseca julija je bilo pri Sv. Magdaleni 9 porok, 39 rojencev in 41 mrlčev; 2 osebi sta sorojci v kat. cerkev.

Umrli je v Mariboru soproga veleposestnika in obč. svetnika J. Lendlerja. Pokojna B. Lendler, roj. Geršovnik, je bila v 44. letu svoje starosti.

Maribor. Zrakoplov, ki je 10. avgusta zjutraj plul od izhoda nad Mariborom proti jugozahodu, se je usidral ob 9. uri v Celju. V njem se je nahajal nadporočnik Hofstätter od pešpolka št. 47 in nek drug popotnik. Nad Mariborom je bil zrakoplov v višini 1500 metrov.

Mariborsko porotno sodišče. Za tretjo letošnjo porotno zasedanje pri mariborskem okrožnem sodišču je imenovan za predsednika dvorni svetnik in predsednik okrožne sodnje Ludvik Perko, za njegove namestnike svetnike višje deželne sodnje Franc Voašek, dr. Josip Fraidt in A. Morocutti.

Ptujske novice.

Ptuj. Tožba Malika proti Ornigu radi tega, ker je Ornig očital Maliku laž, se je pri obravnavi dne 17. avgusta prelozila, ker hoče Ornig nastopiti dokaz resnice. Nastopilo bo 20. prič, med njimi več poslancev in ministrov. Umazano perilo se bo še hudo pralo.

Za ptujski kanal po ptujskem polju se vnema „Štajere“ že v dveh številkah. S tem zopet dokazuje, da piše le za meščane in da svoje čitatelje pripravila za nemške načrte. Kmet na ptujskem polju bo uničen, če se mu vzame zemlja. Čudno je, da so oblasti tako naklonjene tujemu, izvenavstrijskemu podjetju, a ne premislijo, da bo na stotine nemških posestnikov trpele velikansko škodo. Ščitite najprej državljane, potem še-le tujce. In če ste krščanski, ščitite uboge, bogatini se bodo že sami znali braniti. Grdo je zopet, kako se zadržijo naši liberalci. V „Slov. Narodu“ pišejo za kanal, v „Slogi“ proti, pred oblastnjami so za kanal, pred ljudstvom proti kanalu. V njih je še mnogo plojaškega duha.

Celjske novice.

Celje. Med volitvami so vsi naši liberalni advokati in konceptanti hodili po Savinjski dolini in stiskali hmeljarjem brezplačno roke. Sedaj je velika kri za zaradi predprodaje in sedaj jih ni toliko med hmeljarje, da bi jim dajali brezplačno nasvete. Splošno pa se konstatira v vseh krogih, da liberalna stranka kot taka ni z mezinem in ganila za hmeljarje v sedanjem hudem času. Menda ima preveč opravila s Kukovčevim afero. Ni je stranke, ki bi tako hitro dogospodarila, kakor naša liberalna.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo dne 3. septembra ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku gospoda Sameca na Ločnici pri Celju čebelarjski shod s predavanjem o vzmljenju čebel. Po predavanju se vrši redni občni zbor podružnice. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Celje. Zadnji „Štajere“ se veseli propada Narodne stranke in po dolgem klobasarjenju vsklikne „Mi smo le veseli dediči dohtarske Narodne stranke in zato se ji zahvalujemo“. Imenitno priznanje! Stara navada med kulturnimi narodi je, da lahko postane dedič umrlega le oni, ki je 1. postavni dedič, t. j., da je bil z rajnikom v sorodstvu, 2. da ga je umrli testamentarično imenoval za dediča. Pri tej dediščini odločnje prva določba: Sorodstvo. Sorodni ste si „Narodna“ in „Štajerčeva“ stranka, to vemo še izza zadnje državnozbornske volilne borbe. Narodna stranka je kandidirala Werdnigga skupno s štajercijanci, Ploja pa so pri ožji volitvi volili plojaši, liberalci in štajercijanci. Torej so štajercijanci res postavni dediči Narodne stranke.

Celjski porotniki. Za letošnjo tretje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so bili dne 14. avgusta izžrebani sledeči glavni porotniki: Franc Jurčan, gostilničar, Lastnič; Franc Kinel, gostilničar, Sv. Jurij ob juž. žel.; Jan-z Pinterič, trgovec, Brežice; Jožef Demšič, trgovec, Velenje; Franc Zdolšek, posestnik, Hrušovec; Ivan Sršen, pek, Sv. Peter v Sav. dolini; Franc Jonke mlajši, župan, Oplotnica; Henrik Pototschnigg, inženier, Slovenjgradec; Janez Schmidhofer, posestnik, Mislinje; Jakob Pernat, lesni trgovec, Meža ob Dravi; Franc Valand, pek v Sevnici ob Savi; Jožef Cvetko, uradnik, Store; Mihael Vidmejer, posestnik, Bukovčak; Ivan Karba, posestnik, Gaberje pri Celju; Jožef Kranjc, posestnik v Trnju; Franc Simončič, gostilničar, Sevnica ob Savi; Franc Kolenc, veleposestnik, Ivanje; Matija Jazbec, gostilničar, Sv. Peter pod Sv. gorami; Jožef Staza, veleposestnik, Velenje; Robert Grasselli, trgovec, Sv. Urban; Valentin Supergger, krojač, Lopata; Ivan Čas, vele-

posestnik, Straže; Josip Martini, fotograf, Celje; Alojz Brezočnik, ključavničar, Konjice; Maks Turnšek, gostilničar, Zlavor; Ivan Rak, hotelir, Velenje; Karl Lebitsch, geometer, Celje; Anton Kolenc, posestnik, Gornjigrad; Martin Vrečko, posestnik, okolica Vojnik; Karl Špes, posestnik, Začret; Franc Pirman, gostilničar, Topolje; Martin Premšak, posestnik, Škofjavske; Jožef Podgoršek, gostilničar v Vrbo; Ignac Kasch, sedlar, Vojnik; Jožef Pauer, trgovec, Braslovce; Lovrenc Schmidt, posestnik, Sv. Duh-Loče. — Nadomestni porotniki: dr. Jos. Karlovšek, odvetnik, Celje; Jakob Inkret, posestnik, Savodna; Franc Šribar, posestnik, Dobrova; Jakob Leskošek, mesar, Celje; Ivan Schappek, depositer, Celje; Franc Confidenti, tovarniški vodja, Gaberje; Anton Kapla, sedlar, Celje; Jožef Kveder, trgovski potnik, Celje; Ivan Adam Kožuh, posestnik, okolica Vojnik.

Ljutomerske novice.

Ljutomer. „Slov. pevsko društvo“ v Ljutomeru opozarja že danes na koncert, ki ga priredi dne 3. septembra t. l. v dvorani g. Kukovec s prijaznim sodelovanjem umetnika na gosli, g. Fr. Serajnika, učitelja v Središču in g. Ferd. Herzoga, konzervatorista v Pragi (violincelo). Na vsoporedu bode igranje na glasovir, solopetje, moški zbori, mešani zbori, gosli z glasovirjem, čelo z glasovirjem ter ženski zbori. Natančnejši vsopred sledi pravočasno.

Ljutomer. K nam pride novi poštar, seve zopet Nemec. Tudi sodnika imamo novega — zopet Nemca. Mi pa to mirno gledamo?

Slamujak. Pri zadnjem požaru pri Slavinu so sosedje in udeleženci procesije k sv. Ani, ki so se ravno vračali, zlasti pa sl. gasilno društvo in Strojci vasi, ki je takoj prihitelo, pridno gasili in pripomogli, da se ogenj ni širil. Vsem tem dobrotnikom se Slavinčevi prav iskreno zahvaljujejo. Bog plati!

Drugi kraji.

St. Peter nize Maribora. Prihodnjo nedeljo 20. avg. priredi mariborska podružnica Slovenske Straže večjo narodno veselico popoldne po večernicah na vrtu gostilne g. Muršeca. Na vsoporedu so zelo zanimive točke: petje, igra, govor, šaljivi prizori, boj s konfeti, nastop mariborskih „Orlov“, lov za srečo, in mnogo, mnogo drugega. Posebej še opozarjamo mariborske in okoliške Slovence, da pride v St. Peter na veselico ta dan slavnoznani mešani pevski zbor od Sv. Jurja v Slov. gor. Pričakujemo obilo udeležbe iz Maribora, Hoč, Slivnice, St. Ilja, Jarenine, Marjete, St. Lenarta, Sv. Barbare, Šmartina in od drugod. Posebno vabljena je naša mladina. Pokažite se pa tudi vi domačini. Nobenemu ne bo žal, ki se bo udeležil te prireditve. Veselo bo, da bo kaj.

St. Ilj v Slovenskih goricah. Vinogradi kažejo zelo lepo, tudi sadja, posebno sliv, še imamo dosti. Samo suša nas je pritiskala, a vendar ne tako, kakor bi nas radi naši narodni nasprotniki, ki stoje pod komando Središčana g. dr. Venigerholza. Vedno kujejo nove načrte zoper Slovence. Lani so skovali znano šolo v Cerškju, letos pa hočejo povečati staro šentiljsko šulferajnsko šolo. Zakaj? Zato, ker stara kajža nad tunelom že razpada. Če se pa prisili občine zidati novo šolo, se šulferajn izogne neljubim mu stroškom stavbe in pride na lep način iz zagate na račun naših davkoplačevalcev. Šentiljčane opozarjamo, da so pozorni na nakane šulferajnovceev.

Središče. V sredo dne 16. t. m. je ob 11. uri po noči začelo goreti gospodarsko poslopje Ivana Ravšla, župana občine Obrež-Grabe. Zgoraj je hlev, škedenj, žitnica, seno in še nezmlateno žito. Živino so vsi rešili, ponesrečeni se ni nikdo. Kdo da je zažgal, se še ne ve gotovo. Gospodarsko poslopje je bilo zavarovano. Vsa čast središkim gasilcem, ki so hitro prišli na pomoč, dasi vsled pomanjkanja vode niso mogli toliko rešiti, kolikor bi bili sicer lahko.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Liberalci priredijo v nedeljo dne 20. t. m. cirilmetodarsko veselico v šoli. Ali so si liberalci zidali šolo, da imajo sedaj v njej svoje prireditve? Ko sta tržaška poslanca dr. Rybar in dr. Gregorin pristopila letos h katoliško-narodnim poslancem, so cirilmetodarski liberalci pretili, da odtgnejo tržaškim slovenskim šolam vsako podporo. Tako izgleda nadstrankarska narodnost naših cirilmetodarjev.

Čebelarstva podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici za Gornje-Radgonski okraj je imela letos dvojje zborovanje in predavanj. Prvo pri g. Alojziju Čagranu pri Sv. Jurju, drugo v Boračevju pri g. Antonu Šutu. Povdarjati se mora, da je bila udeležba povsod jako povoljna in da je bilo povsod nad 40 čebelarjev navzočih. Predaval je povsod g. potovalni učitelj Ivan Jurančič. Predaval je pri g. Čagranu o pomenu napajalnikov, o predruženju prostora pri panjih, gledé na različne okoliščine, o brezmatičnosti itd. V Boračevju se je predavalo o razširjanju čebelarjskih panjev, o krmiljenju, o združevanju panjev itd. Čebelarji so z zanimanjem sledili proizvajanju strokovnjaka, in upati je, da se tukaj čebeloreja prav lepo razvije.

Splošno je čebeloreja letos bila do suhih dnevov precej dobro razvita. Paša je bila dokaj dobra do julija, le sedaj je suša ustavila vse in trebalo je misliti na pitanje. Čebelarji stavijo svoje upanje še na ajdovo pašo. Ako da Bog dežja, bode še tudi nekaj medu, ako pa ta izostane, se pač ne da pomagati. Dobra volja in korajžja pa tudi upanje, da zmira solnce sije, ampak za istim tudi dež pride, nas navdaja z boljšimi upi.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. S ponosom moramo povdarjati, da so se naši slovenski veleposestniki s Pohorja z malimi izjemami udeležili važne volitve za okrajni zastop 14. avgusta. Ko bi še prišli vsaj oni, ki so ostali doma, bi bila zmaga na slovenski strani. Vendar nas krepke Pohorje neizrečno veseli naš nepričakovani uspeh. Kar verjeti nismo hoteli, ko smo zvedli, da nas je bilo čez 100 značajnih mož. Seznanili smo se z našimi prijatelji iz Slov. goric in Dravskega polja, pa z onimi iz obmejnega St. Ilja,

z Rušani smo pa itak v tesni zvezi. Naši domači nasprotniki so vsi kar poparjeni. Pravijo: „Ni ne prazen bav-bav, če se govori o napredovanju Slovencev“. Jaz pa pravim, nastopajmo povsod tako možato, pa bo nasprotnike takoj minilo veselje zabavljati čez Slovence.

Brezno ob Dravi. Most čez Dravo, ki se je začel avgusta 1910 graditi, bo skoraj gotov. Gradila ga je tvrdka za mostne stavbe Waggner in Kurz v Gradcu. Most je moderno delo. Za prebivalstvo v Dravski dolini, Pohorju in Radlu bo ta most velike gospodarske važnosti, ker je bilo s prejšnjim brodom vedno mnogo sitnosti. Občina Brezno bo postavila na levem dravskem bregu tudi hišo za stanovanje mostnarja. Za oskrbovanje mosta in amortizacijo dolga, ki ga je najela občina Brezno za stavbo mosta, se bo pobirala mostnina. Prometu bo most izročen letos meseca novembra.

Marenberški okrajni zastop. Slovenjgraškemu okrajnemu gavarstvu se je naročilo, da mora takoj razpisati nove volitve za marenberški okrajni zastop. Doba je že potekla, toda Nemci se volitev nekam zelo boje.

Slovenjgradec. Trgovca Druškoviča je zadela vsled neprevidnosti huda kazen. On je pa le žrtev razmer. Nemškutarji hudo prežijo na njega, ker so mu nevoščljivi, da dela tako dobro kupčijo. Vsi zavedni Slovenci obiskujejo njegovo trgovino in to jih boli. Najbolj značilno pa je, da je Druškovičev tožitelj hotel umakniti tožbo, toda dr. Kise wetter je silil v njo. Dr. Kiese wetter je menda že prebil, da se mu je bilo mogoče nastaniti v Slovenjgradu in po milosti dveh duhovnikov. Obljubil je tedaj, da bode objektiv; sedaj pa ima v pisarni najhujšega nacionalca in odpadnika. Taki postanejo pri nas Slovencih vedno ljudje, ki pridejo z našo podporo do premoženja.

Staritrg. Dobili smo v Slovenjgradu novega vodjo naše sodnje. Kolikor nam je znano iz Vranskega, je gosp. Janny miren, objektiv in pravičen mož. Kot takega ga že zdaj pozdravljamo, ker si le želimo v naše razmere pri sodnji enkrat sodnika, da bode odpravil razne razvade, katere so sodniki s svojim občevanjem z mestjani upeljali celo v sodno dvorano. Gotovo se bode novi sodnik izogibal raznih večerij pri mestnih Vsenemeh. Zanimivosti teh večerij in njih zvezo s sodnijo bode že pravočasno razodel državni poslanec dr. Verstovšek.

Sv. Peter v Sav. dol. Dobrčeski napredni Cvenkl se zopet kaže v pristno liberalni luči. Namesto, da bi sočustvoval s kmeti, ki so se letos po predprodaji hmelja postavili veliki denarni izgubi, se Cvenkl kmetom porogljivo posmehuje in jim v obraz čita: ali misliš, če je župnik prodal hmelj, ga moraš potem tudi ti naprej prodati! S takimi in enakimi očitanji kaže Cvenkl svojo oliko, po vrhu pa globoko žali tiste kmete, od kateri leto za letom tisočake izkupi. Pa Cvenklina neljubezen napram kmetom sega še dalje. Cvenkl igra tudi vlogo hmeljskega prekupca. Njegov komij leta okoli kmetov in ponuja za kg. 7 kron, dočim ponujajo tuji kupei po 8 kron. Cvenkl si stavi palače in bi rad od kmečkih žuljev postal bogatin. Resnica je, da liberalci ni bil nikdar prijatelj kmeta. Prihodnjič poročamo o Cvenklnovi ljubezni do kmeta še več.

Zalec. Pri nas vlada sedaj tudi med mešetarji in liberalnimi mogotci veliko razburjenje, a ne iz skrbi za hmeljarje, ampak zaradi vaših izbornih člankov o situaciji hmeljarjev. List gre, kakor hitro prispe semkaj, od roke do roke. Ljudem se odpirajo oči. Mora se priznati, da je Kmečka zveza spretno uprizorila boj proti prekupovanju. Želimo ji le, da bi imela tudi dober uspeh. Slišimo, da so tudi žalski funkcionarji hmeljskega društva precej vznemirjeni in da vam bodo poslali poprave (opomba uredništva: ga že imamo), s katerim hočejo pokriti svoje pogreške.

Primorsko.

Pogozdovanje Krasa. Komisija za pogozdovanje Krasa v goriško gradiščanski grofotini je izdala svoje 27. letno poročilo o svojem delovanju v letu 1910. Iz njega se pomemlje, kod se je ta akcija v minolem letu razširila ter koliko in kake vrste dreves se je za pogozdovanje porabilo. Komisija je imela do 1. 1910 v goriškem, sežanskem in gradiščanskem okraju 8291 hektarov na razpolago za pogozdovanje. Od tega zemljišča je še 2172 hektarov za pogozditi. Dohodkov je imela komisija dosedaj 737.817,38 kron, med temi 584.500 K državnega in 134.700 K deželnega prispevka. Izdatkov je bilo 737.488,94 K. V letu 1910 je komisiji predsedoval dvorni svetnik sedanji podpredsednik tržaškega namestništva Henrik grof Attems. Upravo je vodil c. kr. gozdni svetnik Tulij Bersa pl. Leidenthal.

Razpis natečaja. Na Primorskem se razpisujete dve mesti instruktorjev za mlekarstvo, eno s slovenskim in hrvaškim, drugo z italijanskim učnim jezikom; prvo za slovenski in hrvaški, drugo za italijanski del dežele. Sedežem za prvo je za sedaj določena Gorica, za drugo Trst. Poseben službeni red določa dolžnosti teh instruktorjev, katere obstoje zlasti v strokovnem potovalnem poučevanju prebivalstva, ki se peča z mlekarstvom; in to tako, da isti poljudno predavajo in praktično pokazujejo o umni reji in oskrbi molzne živice, o pridobivanju mleka in ravnanju z njim, o njega raznovrstni uporabi, o oskrbovanju mlekar, sirarn in planšarstva, posebno z ozirom na njih združeno organizacijo. Instruktorji za mlekarstvo so službeni organi c. kr. namestništva in se nastavijo pogodbeno najprej za dve leti. Dobijo letni honorar 2400 K ter stalni potni pašal 2000 K, kateri prejemki se izplačujejo naprej v mesečnih obrokih. Prosilci za te dve mesti naj vložijo najdalje do 20. septembra 1911 na c. kr. namestništvo svoje prošnje, opremljene z dokazom starosti, avstrijskega državljanstva, zdrave telesne konstitucije, do ršenih študij, delovanja v kmetijski praksi, posebno v mlekarški stroki ter jezikovnega znanja. Istočasno naj podajo obvezno izjavo, tekom katere dōbe da bi po obveščenju o ugodni rešitvi

svoje prošnje zamogli nastopiti to službo. Ob sicer enakih sposobnostih imajo prednost oni prosilec, ki so že položili učiteljski izpit za kmetijske šole, in oni, ki razven učnega jezika zamorejo dokazati tudi zadostno znanje drugih deželnih jezikov.

Trst. Velike vojaške vaje ob istrski in dalmatinski obali se letos mogoče ne bodo vršile, ker je nevarnost, da se kolera razširi. Sklepalo se pa sicer o tem še ni definitivno.

Trst. C. kr. državno ravnateljstvo v Trstu odda dobavo lesa za leto 1912 potom javnega razpisa. Podrobni podatki so v „Wiener Zeitung“ od dne 15. avgusta 1911 in v „Osservatore Triestino“ od dne 14. avg.

Znani hotel de la Ville v Trstu je kupila te dni paroplovna družba „Anstro-Amerikana.“ V to postopje pridejo uradi te družbe. Prenedil se bo ta hotel tudi v prenočišče za izseljence.

Narodno gospodarstvo.

Reforma kmetijskih šol na Ogrskem. Kakor poroča ogrska agrarna korespondenca, bo ogrski poljedelski minister grof Serenyi prihodnje šolsko leto spremenil učni načrt kmetijskih šol v Jasziherenyju, Kecskemetu in Nagy-Károlyju s tem, da bo odpravil vse nepotrebne in uvedel novi sistem, potom katerega se bode skušalo ugoditi interesom malega kmeta. Tečaj kmetijskih sinov bode trajal od oktobra do marca in bo nudil gojencem le praktično izobrazbo. Sprejemali se bodo 18letni fantje malih kmetov; vzdrževanje (učnina, hrana in sploh cela oskrba) stane za cel tečaj minimalno ceno 150 kron.

Hmelj. V zatiranje rdeče hmeljske pršice (rdeči pajek), katera povzroča bakreni palež na hmelju, se priporoča, da se letos sežge vsa hmeljevka in vsi hmeljski listi, da se hmeljski drogi osmodijo, da se kraji, kjer so stali drogi, potrosijo z živim apnom in da se poslednjič naprava hmeljskih nasadov na žico prav resno razmotri.

Kakšno seno je konjem prikladno. Mnogo je še kmetovalcev, ki menijo, da je za konje vsako seno, tudi tako imenovano kislo seno, katero je zrastle na močvirnih ali sploh na vlažnih travnikih. To pa ni res. Konjem je treba pokladati v primernih množicah tečno seno, torej takšno seno, ki je bilo pokošeno, ko je bila trava v najlepšem cvetju, nepokvarjeno in pa že povreto ali izpotjeno seno. Vsako seno se namreč, ki ga spravimo na kup ali v sklad pod streho, izpoti ali zavre (to vrenje traja kake 4 tedne) in preden se ni izpotilo, naj se konjem ne poklada. Sveže, nepovreto seno je namreč težje prebavljivo in prizadeva razne nadležnosti in tudi bolezn. Preveč sena — in naj je tudi prav dobro — ni treba dajati konjem, ker sicer jih napenja; tudi se po senu radi poté. Srednje težkim konjem zadostuje 5 do 7 kg. na dan in ne več, kakor en in pol do dva kg. rezanice. Ko so konji zjutraj in opoldne povžili krmo, privoščijo naj se jim nekoliko počitka, da lahko krmo prebavijo. Kadar se bliža čas težkega dela, treba, da jih več dni krmimo z izdatno krmo. Sploh moramo že od mladosti in ves čas dobro krmiti konja, če hočemo, da bo krepak in vstrajen pri delu.

Prepoved žitnega izvoza na Ruskem. V ruskih ekspertnih krogih kroži vest, da namerava vlada izdati odredbo glede prepovedi žitnega izvoza. Eksportna zbornica se je izjavila trgovinskemu ministru za takojšnjo odredbo take prepovedi. Borzni odbori morajo poročati trgovskemu ministru Timajevu vsak dan koliko žita se izvažja. Zadnji krat je bila izdana na Ruskem prepoved žitnega izvoza leta 1892.

Letošnji vinski pridelok v Italiji. Glasom poročil iz Italije glede letošnjega vinskega pridelka bo isti letos jako bogat. Rezultat stoji le malo za normalnim pridelkom in je skoro še enkrat večji od pridelka lanskega leta. Kvaliteta je vsled ugodnega vremena izvrstna. Viničarji delajo s precej visokimi cenami. Gornjeitalijanski kupci sklepajo z apulskimi producenti dobaviteljske pogodbe, glasom katerih so cene za 13stopinjsko vino po 21 lir od hektol., kar pomeni nekako odnehanje cen prejšnjih tednov, ko se je plačevalo splošno 24—25 lir od hektolitra. V Emili, kjer je vinski pridelok letos posebno dober, se prodaja grozdje m. stot po 14 lir.

Izkaz južne železnice za prvo dekado meseca avgusta 4.172.692 kron dohodkov, to je za 79.861 kron manj kakor lansko leto ob istem času! Napredovanje, kaj ne!

Pomanjkanje krme v Nemčiji. Nemško notranje ministrstvo je že koncem minulega tedna stopilo v zvezo z gospodarskimi korporacijami, da se posvetuje, kako je mogoče odpraviti pomanjkanje krme, ki je zlasti letos vsled vedno trajajoče suše zelo veliko. Rezultat razgovorov je znan le v toliko, da vlada kaj najresneje svari kmete, naj vsled pomanjkanja krme ne prodajajo svoje živine, ker bi se vsled tega draginja mesa le pojstrila.

Koliko vode potrebujejo posamezne domače živali. Računa se, da potrebujejo na vsak kilogram suhe klaje in sicer: konji in ovce 2 do 3 litre, veli 4 do 5 litrov, krave 5 do 6 litrov in prešiči 7 do 8 litrov vode. O vsakem letnem času je skrbeti za to, da živina ne dobi premrzle vode, ker jim je takšna le v kvar. Zlasti brejo živino je treba varovati premrzle vode, ker po njej rada zvrže.

Uvoz umetnih gnojil v Italijo je znašal leta 1871 okrog 3.000.000 lir, leta 1900 je narasel na nad 15 mil. lir, leta 1910 pa na skoraj 57.000.000 lir.

Jabolčni zavijač. To je velik škodljivec sadjarstvu. Metulj je, pisane barve, precej majhen in leta od majnika do julija. Na hruško in jabolka izleže veliko jajc, iz katerih se v kratkem izvale ličinke, ki rijejo v sad, izžre seme in tako pripomorejo, da odpade sad, predno dozori. Ličinka pade navadno s sadom vred na zemljo ali v drevesno skorjo. Do aprila ostane zabubana in potem se zopet razvije. Veliko škode povzroči ta metulj sadjerejcu, posebno ker napade najraje plemenito drevje. Tam kjer so pokrita jabolka ali hruške s listi, ali se stika več sadov, ali je v sad navrtana luknjica, je gotovo notri zavijač. Da

se ta mrčes odpravi ali vsaj omeji, naj se odpadlo sadje takoj pobere in porabi za prešiče, da se ličinke ne razležejo. Dobro sredstvo proti njemu je snaženje drevja. To naj se vsako leto osnaži, razpoke pa naj se zamažejo z mešanico ilovice in apna.

Kolera.

Kolera se še vedno širi naprej. Dan za dnevom prihajajo poročila iz skoro enoinastih krajev in dežel. Javnost se je nekako že navadila na kolero, ker lahko vsak dan vidi število nesrečnih žrtev, ki jih zahteva kruta morilka.

Največ pomrje ljudi za kolero ondi, kjer vladajo res turške razmere — namreč na Turškem. Carigrad se tako rekoč odlikuje pred drugimi mesti. To žalostno prednost potrjuje zadnje poročilo o kolero iz Carigrada. V enem dnevu jih oboli 114 oseb za kolero, 51 jih pa umre. V nekaterih mestnih okrajih pojema kolera, nasprotno pa raste v drugih okrajih kar rapidno. Ob Bosporu je zdravniška komisija konstatirala 20 slučajev.

Najnovejša poročila iz Carigrada pravijo, da se kolera razširja vključno odločnejšim korakom, ki jih je v zadnji sili nastopila turška vlada. Tekom 24 ur jih je obolelo za kolero 65, umrlo 24 oseb.

Na otoku Kameram na Rdečem morju je umrlo za kolero 29 vojakov.

V Albaniji je umrlo zadnji čas za kolero 63 oseb.

V Trstu se je stanje znatno zboljšalo. Novih slučajev že dolgo niso konstatirali. Upravičeno je upanje, da bodo poklicani krogi to epidemijo kmalu ugonobili.

Kolera na Dunaju.

Dodatno k našemu splošnemu poročilu moramo poročati, da se je na Dunaju dognal en slučaj kolere. Obolela je neka pomožna delavka, Schwent, mati šesterih otrok. Ta osem glav broječa družina živi zelo revno, družinski oče je tudi pomožni delavec. Bolnica je izjavila, da je obolela po zavžitju neke zelenjave in sadja, ki je bilo iz Ogrskega. Bolnica, kakor tudi cela njena družina in dve sosednjidružini so izolirani. Istotako opazujejo pet sodelavcev in dve sodelavki za kolero obolele žene. Oboleli je tudi en otrok. Zdravstveno stanje Schwentove je opasno in se razvija na slabo stran. Po izpovedi obolele žene je kolera prišla s sadjem iz Italije ali pa iz južne Ogrske. Zavžila je bojda zgodnje grozdje, ki je došlo ali iz Italije, ali pa najbrže iz južne Ogrske, odkoder se je lansko leto zanesla kolera na Dunaj. Ni izključeno, da je ognjišče kolere v južni Ogrski prezimovalo.

Dejstvo pa, da razgraja v Italiji kolera in da s pošiljanjem južnega sadja ista tudi primerno razširja, ostane pribito! Zdravniško preiskovanje pa bo dokazalo, koliko resničnega jedra je v tej kombinaciji. Drugih slučajev ni bilo.

Komisija za kolero je pod predsedstvom mestnega fizika dr. Böhma konstatirala, da se gre pri Schwentovi za resničen slučaj azijske kolere.

Bakterijologično so preiskali na petih krajih morsko vodo v Trstu, ali dobili niso nikjer sleda bacilov kolere. Bali so se, da je voda okužena, a v srečo je še bacilov prosta.

Velikanski štrajk na Angleškem.

Kar pomnijo ljudje, še ni bilo na Angleškem take stavke, kakor baš v tem času. Izbruhnila je velika stavka železniških delavcev. Pocestni boji so na dnevnem redu. Število vseh stavkujočih je 600.000, po večini sami železničarji. O pravem vzroku stavkarskega gibanja se ne more pravzaprav govoriti. Sodi se, da so glavni vzrok takozvani posredovalni uradi, ki so bili pred štirimi leti z veseljem sprejeti. Vsled neprestanih demonstracij je pripravljeno število vojaštvo. Položaj v Liverpoolu je naravnost lupen. Vendar se je posrečilo omejiti najskrajnejšo kritičnost razmer; izgredi so deloma ponehali. Stavka se pa širi na vse strani. Vojaštvo ima z neprestanimi izgredi mnogo dela. Glasom najnovejših poročil se vrše v Londonu danšadan pogajanja z železničarji.

Razgled po svetu.

Praktično uničevanje alkoholizma. Glasnik württemberskih obrtnih nadzornikov prinaša celo vrsto podjetij, ki priučavajo delavce brez vsake sile na življenje brezalkoholnih pijač. Napoti je temu razveseljivemu gibanju samo ta okolnost, da so brezalkoholne pijače navadno precej dražje kakor z alkoholom. Nadzorništvo tvornic za drugi württemberski nadzorni okraj poroča, da imajo brezalkoholne pijače pri tamošnjih delavcih obilno število odjemalcev. V tvornicah tvrdke Gminder se je tekom enega leta prodalo delavcem 113.436 polliterskih steklenic limonade po 5 v in 2319 polliterskih steklenic soda-vode po 2 vinarja; tudi v tsnjarski tvornici se je nanovo vpeljala prodaja limonade in je vsled tega življenje piva znatno nazadovalo. Tvrdka Schuber v Feuerbachu je napravila v svoji tvornici naprave za izstiskovanje limonade in prodajo toplega mleka, četrt litra po 5 vinarjev. Tudi po drugih tovarnah so vpeljali prodajo mleka in kave po zelo nizkih cenah, kar je življenje alkohola zelo omejilo.

Ne navadno maščevanje. Nekega večera so sedli trije gospodje v avtomobil; bil je neki slikar, neki advokat in neki zdravnik. Peljali so se iz Diona proti 80 km oddaljenemu Chalonsu (na Francoskem). Zabavali so se med potjo zelo dobro — kar naenkrat se avtomobil ustavi. „Kaj je“ vpraša advokat zdravnika, ki je sedel prav spredaj. „Ali ga vidite lumpa“, pravi ta, „vrgel je kamen in me zadel ravno v trebuh“. In res je teklo po potu nek mož, ki pač ni bil velik prijatelj modernih stvari in je bombardiral s kamenjem avtomobil. Advokat in slikar bežita za njim, ga

primeta, zagrozita mu s samokresom, če bi se kaj ustavljal in ga posadita v avtomobil. Vožnja se je nadaljevala. Ko so prevozili kakih 50 km, so moža postavili na cesto in so mu dejali, da gre zdaj spet lahko mirno domov, češ: „Petdeset kilometrov hoje v tej čarobnokrasni noči — to vam bo gotovo zelo dobro delo!“ In da bi bili popolnoma brez skrbi, da si mož ne bo najel voza, so mu odvzeli vse, kar je imel pri sebi in so po pošti odposlali drugi dan na njegov naslov.

Nov kruh. Nekateri časopisi naznanjajo, da se je posrečilo na nov način izdelovati kruh. Doslej se — kakor znano — napravlja kruh samo iz moke. Novi način pa obstaja v tem, da se kruh dela kar naravnost iz nesemletnega žita, prihranijo se torej stroški za mletje. Zato je novi kruh veliko cenejši, za približno 50 odstotkov. Pa tudi tečnejši je in boljšega okusa. Če se novi način pripravljanja kruha obnese, bo to gotovo velikega socialnega pomena. Izumel je ta novi način neki moskovski kemik.

Nemški torpedni čoln se je potopil. Na vzhodni obali otoka Langeland se je potopil neki nemški torpedni čoln. Je to torpedni čoln št. 21, ki je trčil s torpednim čolnom št. 14. Torpednemu čolnu št. 14 se je posrečilo rešiti vse moštvo potapljalčnega se čolna. Oba čolna sta baje stara in zelo majhna. Upajo, da se bo posrečilo potopljeni čoln dvigniti.

Zrakoplovstvo. Znani zrakoplovci in zmagovalci v poletu Pariz—Madrid, Vedrine, je padel, ker je prenehal motor delovati, 17. t. m. pri Trouville v morje. Rešili so ga na neki čoln. Vedrine se je poškodoval na glavi in je dobil več ran tudi na telesu. — V Čikagu sta se dogodili pri letalni tekmi dve smrtni nezgodi. Zrakoplovec Lacroix je padel s svojim letalnim aparatom v jezero Michigan, 3 milje od obrežja. Ker ni mogel iz aparata, v katerega se je zapletel, je utonil. Druga nesreča je zadela letalec Radgerja iz Pittsburga, ki je padel iz višine 150 čevljev in ga je stroj ubil.

Poneverba pri „Matici Srbski“. Blagajnika „Matice Srbske“ Lazarja Manojlovića iz Novega Sandeca so aretirali zaradi poneverbe društvenega denarja v znesku 400.000 K. Manojlović je 36 let star in je bil na glas, da je zelo bogat. Afera vzbuja velikansko razburjenje med Srbi.

Koliko toalet potrebuje elegantna dama? — Dnevno deset toalet potrebuje vsaka Parižanka, kakor trdi lastnik najelegantnejšega modnega zavoda v Newjorku, Kurzmann. Ker pa velja poedina teh toalet, zmerno računano, okoli 1000 kron. Tu je kostum v „Bois de Boulogne“, drugi za dejeuner, tedaj sledi toaleta za kupovanje, za diner, čaj, ob 5. uri popoldne, za posete, opero, souper in razkošni neglige. To zašja pravzaprav, kakor računa dalje Mr. Kurzmann, najmanj 60 toalet v garderobi.

Vulkan Asamayama na Japonskem je pričel v pondeljek dne 14. avg. nenadoma bruhati. Baje je prišlo ob življenje 30 turistov, samih tujcev.

Davek na napitnino. Kondukterji dunajskih električnih železnic so bili te dni prav neljubo presenečeni: dobili so nalog, da morajo plačati davek od napitnine. Davčni urad je uvrstil napitnino med „nestalne prejemke“, računal je 288 delavskih dni na leto in vsakemu na dan po 1 K napitnine. Na podlagi tega je predpisal 4 K davka na leto. Kondukterji so se seveda pritožili. — Priznati pa se mora gospodom davkarjem v resnici, da so silno iznajdljivi.

S tisočaki tapetirana soba. Iz Bukarešte poročajo: V vasi Radovac se je dogodil zelo tragičen dogodek. Neke kmetica, stara ženica, je našla na cesti precej obširen zavoj, v katerem so bile — po njenem mnenju — zelo lepe „podobice“. Da bi okrasila gole stene svojega stanovanja, je nalepila večje število teh „podobic“ na zid. Pred kratkim pa je prišel h kmetici berač ter jo poprosil za miloščino, a uboga starka mu ni mogla ničesar dati. Ko pa je berač zagledal „lepe podobice“ po stenah, jo je poprosil za eno. A kmetica mu je odgovorila ravnodušno: „Teh s stene ti ne dam, a imam še druge, izmed katerih si lahko par izbereš.“ In prinesla mu je cel zavoj samih tisočakov in stotakov, izmed katerih si je berač izbral res par „najlepših“. Ker pa se je pozneje ljudem čudno zdelo, odkod ima berač nenadoma toliko denarja, je prišla stvar na dan. Bankovec je izgubil pred enim letom neki veleposelnik. Takrat so bile vse poizvedbe po izgubljeni ogromni svoti brezuspešne.

Obešen. Dne 11. t. m. je krvnik Balla v Szegedinu izvršil smrtno obsodbo nad roparjem Štefanom Szalma. Obsojenec je na morišču ostal bladenkroven.

Na Bolgarskem je 2343 ljudi, ki so že dosegli nad 100 let svoje starosti.

Desinficiranje cerkva. Iz Rima poročajo, da je nadškof v Genovi in več drugih italijanskih škofov izdal pastirski list, v katerem določajo zaradi neznosne vročine stroge predpise glede desinficiranja cerkva, zlasti onih delov, ki jih verniki skupaj rabijo, ter do nadaljne odredbe tudi dovoljujejo uživanje mesa ob petkih.

Prof. dr. Klebs, Berolin, piše: Odlične učinke, od toliko strani potrjene, naravne **Franc Jožef**-ove grenčice sem imel i priliko preizkusiti z najboljšim uspehom pri različnih bolezenskih stanjih zlasti tudi pri **tuberkuloznih**. Videl sem, da je »Franc Jožef-ova voda« odstranila v začetku procesa nastalo zaprtje, ne da bi se pozneje pojavila toliko nadležna driska.

Slovenci! Slovenke!
V nedeljo, dne 20. avgusta vsi na veselico Slovenske Straže v Št. Peter niže Maribora!

Vage

za vagone, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Sukno

za moške, volnene za ženske obleke in vse manufakturno blago razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju.
Vzorci zastoj.

Delavnica za popravila

Dobro! Po ceni!

Točna postrežba!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj

Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 9.50

Pristna srebrna ura 7.—

Original omega ura 18.—

Kuhinjska ura 4.—

Budiljka, niklasta 2.—

Poročni prstani 2.—

Srebrne verižice 2.—

— Večletna jamstva

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gospodarska ulica 28.

Kapljem zlatinske in srebrne

Gospodična,

ki je dovršila trgovski kurz z odliko, išče v mestu primerne službe. Naslov pri upravnistvu lista. 129

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega : Franeka.“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franek toli priljubljen sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Za potovalno sezono.

Kovčki za potovanje! Vseh vrst ročni kovčki iz govejega usnja in bogato zalogo usnatih galanterijskih stvari kakor oprav za konje, jahalne potrebščine itd. priporoča

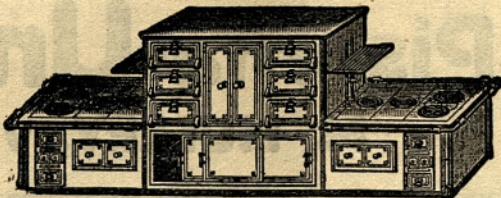
Rudolf Novak, Maribor

jermerar in sedlar — Grajski trg.

Samo lastno izdelovanje.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Kje se kupi dobro, po ceni in fino obuvajo? Edino le v največji celjski izdelovalnici in zalogi čevljev pri

Štefanu Strašku, Kovaška ulica 3.

Velika izbira finih moških čevljev na zadrgo, kakor tudi čevljev za ženske in otroke. Velika zaloga različnih sandal in knajpovskih čevljev, kakor tudi čevljev za tenis.

Z spoštovanjem

Štefan Strašek, Celje.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in z deželnimi prideki

Anton Kolenc: Celje

Glavna zaloga Graška cesta 22, Podružnica: »NARODNI DOM.«

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. g. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poskusom.

Velečastim gospodom duhovnikom ponudim vošene sveče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve

V zalogi imam vsakovrstna vrtna in poljska semena zanesljive kaljivosti, ter opozarjam slavno občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega špecerijskega blaga ter deželnih in drugih pridelkov.

Ia. Zabukovski premog ponudim po K 2:10 za 100 kg pri odjemu celoga voza, prosto v hišo postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola, orehov itd., ter rabljene solnate in druge vreče, petrolejske in oljnate sode.

• Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 479

Jaz ljubim pomlad,

vendar pa sem premalo utrjen, prijetni pomladni večerni veterčki mi nagajajo, in zame je resna nevarnost, da se ne prehladim. — Tako? To je pa vendar čudno! Gotovo še nisi poskusil Fayeve pristne sodenske mineralne pastile. Poskusi, in videl boš, da se ne boš nikdar prehladil. Skatljica stane samo K 1'25. Pazi, tla ti kdo ne ponudi slabe, ponarejene robe!

Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni dobavitelj Dunaj IV-1., Grosse Neugasse 17.

Velika zaloga manufakturnega blaga, kakor platno in razna sukna; jako trpežno blago za lovske, civilne in turistovske obleke se dobi najboljše in najceneje pri tvrdki

Milica Tomec,

tovarna sukna. Humpolec, Češko.

Ceniki na zahtevo franko.

Edina staj. narodna steklarska trgovina

448 na debelo in na drobno

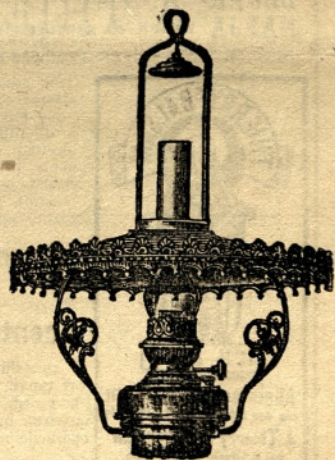
Franc Strupi: Celje

Graška cesta

poreča po najnižjih cenah svoje bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

• Prevzeto vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

• Najsolidnejša in točna postrežba.

Poletna sezona

tombola, karte za veselice po najnižjih cenah.

Veletrgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, tiskovinami.

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7 in

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)
Rotovška ulica 2, Celje.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in posnala se dajejo vsak dan, izveniški praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice, št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Trgovski pomočnik in učenec
se sprejmeta v trgovini mešanega blaga
Anton Velenčak, Velenje.

M. Sabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon
za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Preselitev odvetniške pisarne

Odvetnik

dr. Josip Leskovar

uljudno raznanja,
da se nahaja njegova **odvetniška**
pisarna od 1. avgusta t. l. dalje na
Grajskem trgu (Burgplatz) št. 2
nad trgovino g. Šepeca.

Vhod Brunngrasse. Vhod Brunngrasse.

121

**LEKAR-
NARJA A. THIERRY-BALSAM**

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varst. znamko. Oblastno varovan.

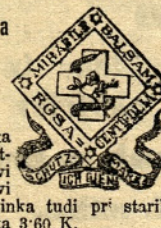
Vsako ponarejenj, posnemanje in prodaja kakšnega drugega
balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in
strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
in dihalnih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in
in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekla K 5 60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in negotovskega učinka
pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnet-
jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3 60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGAČU.
Tudi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König

Pijte samo Tolstovrško slatino.

Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem belokrajnska železnična postaja

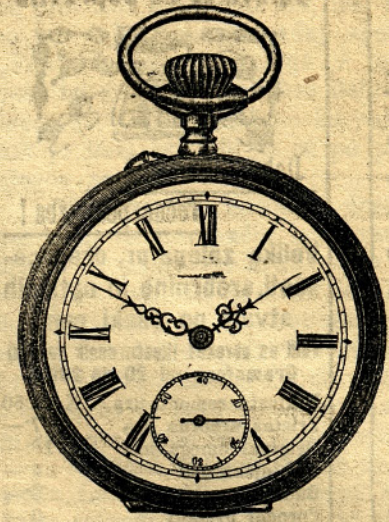
Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno us-
pešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim
bolezni. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli. Jako
udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje.
Gozdnata okolica. Dobra in vredna restavracija.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča.

Slovinci pozor!

Vam ni potrebno naročiti
pri tujih tvrdkah, ker pri
domačem slovenskem
uraru dobite vse in do-
bro blago.

Zahtevajte poseben cenik
za birmo.

Gramofones slov.ploščami
iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hi-
tro izvršujejo.

**Urar, očalar in
zlatar**

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Splošni naslovnik

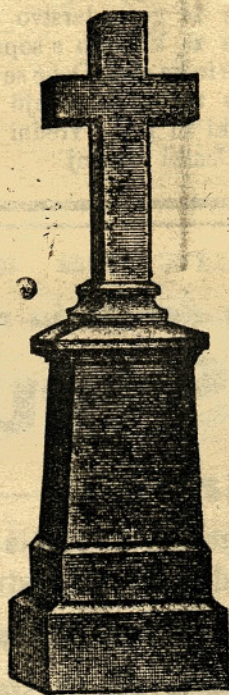
za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Goriško izide koncem leta

Naročila za oglase

sprejema in daje pojasnila anončni oddelek trdkve

Pisarna-Universal-agenture

M. MULLEY, v Ljubliani, Sodna ulica 4.

**Prva južno-štajerska kamnoseška
družba v Celju.**

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje
črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stav-
bena dela iz tu- in inozemskega materiala. ::
Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga
izgotovljenih nagrobni spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni
plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. ::
Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
v dno po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%.
Obrest se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po polti se
polno hranilno posojilnico na razpolago (šok konto
št. 623). Kontni davok plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti posilni
varnosti po 4%, na vknjižbo spleh po 5%, na
vknjižbo in poročstvo po 5%, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposoje na zastavo vro-
dnostnih papirjev. Delgore pri dragih denarnih za-
vedih posojilnica v svojo last pred po-
vrnitvi gotovih sredstev, ki pa nikdar ne presegajo
7 kren. — Posojila na vknjižbo dala posojilnica
brezplačno, stanika plača le baloto.

Gradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldna
in vsake sobote od 3 do 12 dopoldna. Posojil-
nica — V gradnih urah se sprejema in in-
plačuje denar.

Posojila se dajejo

in posojila sprejemajo vsak delavnik od 8—12
dopoldna in od 2—5 popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne knjižice.

ROBERT DIEHL

**žganiarna
v Celju**

priporoča svoj domo žgano
slivovko, korenčev, slivov
žganje, brinjovsko žganje tudi

**štajerski
konjak!**